

LEOPOLDON

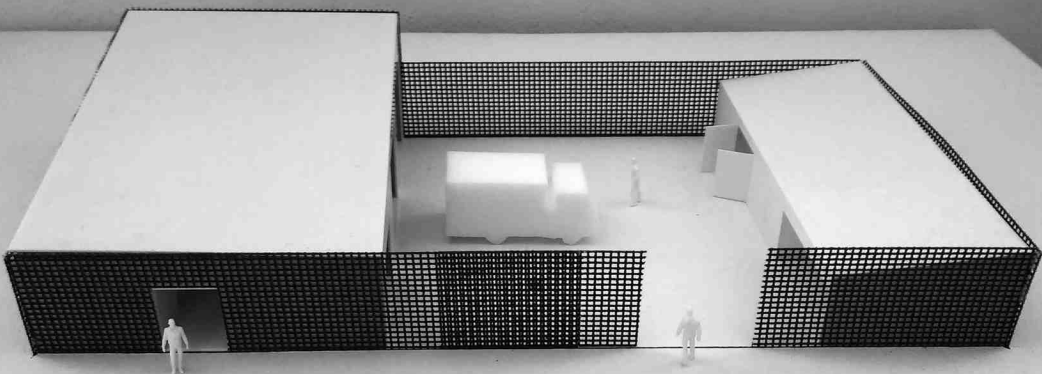
1/2017

DNES

o múdrosti a rozhodnutiach

Strana primátorky mesta

Aby bol Leopoldov krajší a bezpečnejší

Milí spoluobčania, som rada, že mám možnosť prihovoriť sa Vám na prahu jari. Je to vhodný čas na to, aby som sa Vám pokúsila odprezentovať to, čo čaká naše mesto v tomto roku a na čo sa často pýtate. Dovoľte mi, aby som sa len v skratke pristavila pri tom, čím sme sa usilovali zlepšiť životný štandard v našom meste minulý rok. Pokúsili sme sa s poslancami vyhovieť mnohým občanom a zamerať sa aj na opravu komunikácií v okrajových častiach mesta. Obyvatelia ich totiž často nevyužívajú len na prepravu, ale aj na športovanie, preto sme sa rozhodli opraviť cesty na Prechodné a okolo cintorína a takisto opraviť výtlky v meste, kde to bolo nevyhnutné. Popritom sme upravili porasty stromov na cintoríne a okolie cintorína, pripravili novú sekciu, aby bola bezpečnejšia a hľadám aj estetickjšia. Drobné úpravy budú pokračovať aj v tom roku – osadia sa nové studničky a odstráni sa skrývka za areálom. Po takmer 50 rokoch dostala po úplnej rekonštrukcii novú šat budova MTK a pripravili sa dôstojné podmienky na futbalové a iné športovanie v meste zariadením nových šatní, spŕch a ďalšieho zázemia. Uzavreli sme aj rekonštrukciu mosta na Trolaskoch, aj keď čaká ešte na úpravu fasády.

Uplynulý rok sme venovali veľké úsilie aj tomu, aby sme v tom nasledujúcom mohli popracovať na zrealizovaní niektorých projektov. Začneme rekonštruovať napríklad komunikáciu na Hollého ulici, preriešime križovatku Hollého a Kukučínovej ulice, budovať začneme oddychovú zónu na bývalom cintoríne, postupne sa zrealizujú výsledky komasácie a možno nájdeme aj nové riešenia pre iné nepoužívané objekty a plochy v našom mestečku. Na túto prácu sme sa pripravovali už od minuloročného leta, keď sme pri tvorbe nového rozpočtu stanovili postupné ciele, pretože nás čaká asi desať náročných zámerov pre skvalitnenie a spríjemnenie našich životov. Touto cestou by som sa chcela poďakovať i poslancom zastupiteľstva, pracovníkom úradu a odborníkom za ochotu stretávať sa na pracovných stretnutiach aj mimo rokovaní zastupiteľstva, čím môžeme aktívne, promptne, ale uvažlivo a hlavne komplexne riešiť jednotlivé projekty.

Komasácia a kino

Administratívne a projekčne sme teda začali pripravovať zámary, ktoré už takmer desaťročia absentovali. Jedným z náročnejších je napr. komasácia, resp. drobné pozemkové úpravy. Na túto aktivitu sme sa podujali z toho dôvodu, že v našom meste bol naposledy otvore-

ný stavebný obvod, keď sa budovali ulice Moyzesova a Sládkovičova. Obyvatelia Leopoldova sa pritom už dlhší čas dožadujú nových stavebných pozemkov a komasáciou sa vytvorí asi 60 stavebných pozemkov s možnosťou odkupovania od súkromných vlastníkov. V súčasnosti riešime usporiadanie ulíc, s čím zasa súvisí vedenie budúcej infraštruktúry. Realizujeme rôzne stretnutia nielen s odborníkmi, projektantmi a architektmi, aby sme vybudovali príjemnú a funkčnú lokalitu, ale i so samotnými občanmi – vlastníkami nehnuteľností na Hurbanovej ulici, ktorým sme ponúkli možnosť využiť záhrady na stavbu rodinných domov, čím by sa získala komplexnejšia zastavanosť územia. Takáto premena je dlhodobý proces od zmeny územného plánu, prípravy návrhov infraštruktúry, prerokovania pred a so všetkými účastníkmi, ale hlavne ide o „mravčiu“ prácu s komplexným a uceleným pohľadom na budúce „dielo“, lebo týmito spomenutými krokmi vytvoríme jednu z doposiaľ najväčších lokalít, ktorá nám a našim potomkom môže slúžiť v navrhutej štruktúre desiatročia, možno aj stáročia.

Ďalšou komplexnou aktivitou zatiaľ na úrovni projektovania je pretvorenie chátrajúceho kina na polyfunkčné kultúrno-spoločenské zariadenie. Rovnako ako pri prestavbe nového MsÚ sme sa rozhodli ísť cestou verejnej súťaže architektonických návrhov, aby sme objekt využili čo najlepšie podľa požiadaviek nášho mesta a jeho funkčných a statických možností. Pre komplexnosť riešenia sme do záujmového riešenia zahrnuli i plochu medzi objektom kina a železničnou traťou, kde plánujeme vybudovať v rámci rekonštrukcie aj parkovisko, pretože parkovacie plochy pri kine sú kapacitne nepostačujúce vzhľadom na plánované využitie tohto objektu. Začiatkom leta súťaž vyhodnotíme a pripravíme verejnú prezentáciu návrhov. V ďalšom kroku sa začne pripravovať podrobná projektová dokumentácia a samotná rekonštrukcia by sa tak mala začať na jar roka 2019.

V štádiu riešenia sú aj ďalšie projekty – prestavba bývalej policajnej stanice na komunitné centrum a budovanie cyklotrás. Realizácia týchto projektov je však závislá od grantových výziev. Pri cyklotrasách sa budeme uchádzať o dotáciu v júni tohto roka. Na komunitné centrum pripravujeme štúdiu, keďže výzva na podporu zo strany eurofondov vyjde asi až v druhej polovici roka 2017.

Bezpečnejšie ulice, park detí, nová hasičská zbrojnica a zateplenie ZŠ

Významnou premenou v tomto roku prejde aj tzv. Starý cintorín, kde plánujeme vybudovať nový park s možnosťami na oddych, hry pre deti a zmeniť ho na príjemné miesto trávenia voľného času širokej skupiny Leopoldovčanov. V súčasnosti dopracúvame aj podklady na úpravu komunikácií na Hollého a Kukučínovej ulici po železničnú trať. Pri týchto projektoch sa pristávam v nasledujúcom čísle, keď už bude jasnejší harmonogram prác.

Z väčších investičných akcií spomeniem ešte hasičskú zbrojnicu. Dlhو sme sa usilovali kvôli budúcej výstavbe nového mestského úradu nájsť vyhovujúce miesto na fungovanie a činnosť DHZ, no napokon sa ukázalo ako jediné schodné a isté riešenie postaviť novú hasičskú zbrojnicu pri ceste vedúcej do ÚVTOS. Hasiči ňou získajú novú zbrojnicu, garáže a klubovňu, mesto v tomto malom areáli zasa bude mať skladové priestory. Ešte pred tým však na mieste novej zbrojnice a skladov budeme musieť na žiadosť pamiatkarov urobiť archeologický prieskum. Ak sa pri ňom nevyskytne nič neočakávané, novú hasičskú zbrojnicu by sme mali odovzdať hasičom v septembri (jej maketa je na úvodnej fotografii).

A napokon i situácia s porušenou omietkou na budove základnej školy spôsobila, že v tomto roku budeme musieť základnú školu zatepliť a opatriť novou fasádou. Na tento projekt sme vyčlenili z rozpočtu 200 tisíc eur, no uchádzame sa o finančnú pomoc ministerstva školstva. V tomto roku sa nám podarilo nájsť financie aj na dlhу odkladaný rekonštrukciu javiška v Spolkovej záhrade tak, aby sa jednak vynovilo, jednak aby sa vytvorilo zázemie pre účinkujúcich. Zároveň pripravujeme štúdiu, ktorou by sa vhodne vyriešili budovy v tomto

Prezentácia návrhov detského ihriska a parku na Hlohovskej ceste

priestore, keďže je potrebné vybudovať aj pre tenistov určité zázemie – šatňu, toalety, sprchy a klubovňu. To je zároveň minimálna požiadavka na to, aby úspešní leopoldovskí tenisti mohli organizovať súťaže aj priamo v našom meste. Práce v tomto areáli by mali byť dokončené budúci rok. V tomto roku nás ešte čaká výmena železnej ohrady pri ihrisku MTK, vybudovanie závlah na tréningovom ihrisku a úprava okolia budovy MTK, aby celý priestor bol nielen funkčný, ale aj estetický a aby lákal k športu čo najviac mladých.

Pracujeme aj na ďalších projektoch, ktoré by sa mali postupne realizovať. Ide napríklad o dobudovanie chodníka z mesta k autobusovej zastávke pri čerpacej stanici Slovnaft, vytvorenie nového parkoviska pri železničnej stanici, uvažuje sa aj o výmene chodníkov na niektorých uliciach mesta a o zmene dopravnej situácie pri materskej škole. O ich skorej realizácii však bude rozhodovať odstránenie objektívnych prekážok a to, ako sa nám bude dať realizovať vyššie uvedené projekty a aké ceny sa nám podarí vysúťažiť od dodávateľov prác v porovnaní s cenami uvedenými v projektovej dokumentácii. Tak či onak, veríme, že aj v tomto roku sa nám podarí mesto urobiť o čosi krajším, príjemnejším a komfortnejším.

Terézia Kavuliaková, primátorka mesta

Myšiarky na cintoríne pózovali ornitológom

Mestský cintorín slúži svojmu účelu s malou prestávkou v 70. – 80. rokoch minulého storočia už najmenej sto rokov a niekoľko rokov sú jeho tajomnými obyvateľkami aj myšiarky ušaté. Tie padli do oka aj trom pozorovateľom a zároveň fotografom vtáctva, ktorí sa prišli pozrieť na jej leopoldovské stanovišťa a zároveň v treskúcom januárovom mraze fotograficky dokumentovali ich majestátnu i pestrú krásu.

Kedysi myšiarky bývali aj v parku na vysokánskych smrekoch oproti mestskému úradu, no ukazuje sa, že toto stanovište im pravdepodobne pre hlučnú a frekventovanú dopravu

prestalo vyhovovať. Nakoniec sa sovičky, ako im niektorí Leopoldovčania hovoria, z námestia asi presťahovali k tým myšiarkam, ktoré už predtým žili na cintoríne.

„Leopoldovské zimovisko myšiarky ušatej síce nedosahuje početnosť najväčších zimovísk na našom území, na druhej strane však ide o veľmi dobre dostupné a prehľadné zimovisko najmä z fotografického hľadiska, keďže je tvorené len malou skupinkou ihličnanov, dobre nasvietených slnečným žiarením. Počas našej návštevy sme zaznamenali dvanásť jedincov, na Slovensku je možné nájsť aj zimoviská s vyše štyridsiatimi exemplármi. Cintoríny sú jednými z najčastejšie obsadzovaných lokalít vhodných na zimovanie, ale myšiarky okrem cintorínov vyhľadávajú aj parky, záhrady rodinných domov či stromoradia s čo najvyšším počtom ihličnatých stromov. Dôvodom využívania takýchto miest myšiarkami je relatívny pokoj a ochrana pred vplyvmi zimného počasia,“ vysvetľuje 17-ročný gymnazista Richard Schnürmacher z Bratislavy, ktorý sa pripravuje na štúdium zoológie. Sám je členom SOS/BirdLife Slovensko (Slovenskej ornitologickej spoločnosti), ktorá združuje profesionálov i amatérskych ornitológov, ale aj nadšencov, tzv. birderov či birdwatcherov. V rámci tejto spoločnosti sa organizuje napríklad aj sčítanie zimujúceho vodného vtáctva, ktoré sa uskutočnilo 14. a 15. januára.

Myšiarky sú nočné vtáky, v zime však lovia cez deň. V jarných až jesenných mesiacoch ju môžeme podvečer identifikovať podľa typického letu, keď *letí ako duchna*, ako hovorí jeden z jej leopoldovských obdivovateľov, a takisto podľa charakteristického pískania. Rozpätie jej krídel môže dosiahnuť až neuveriteľný jeden meter. „Ale sú to neporiadničky, musím po nich stále upratovať a umývať pomník,“ hovorí staršia pani, „ale už som si zvykla, aspoň nám strážia hrob. Moja babka hovorievala:

Na cintoríne zimuje asi 6 párov myšiariok

V noci môžu byť na cintoríne iba sovy, lebo odháňajú zlých duchov. Aj preto sa na ne nehnem. Chodia sa sem na ne občas pozeráť aj rodičia s malými deťmi. Videla som dokonca, ako sa mladé sovy štvrali po kmeni stromu ako papagáje a pomáhali si zobákmi.“

Myšiarky podobne ako iné sovy sú užitočné. Čím sa živia, to prezrádza už ich názov – lovia najmä myši, mladé potkany a iné hlodavce, ale aj vrabce či iné menšie vtáky. Samy sa však môžu stať ľahkou korisťou jastrabov alebo iných dravcov, pre ich vajcia a mláďatá sú najväčšou hrozbou rôzne krkavcovité vtáky. Ale v skutočnosti myšiarka nie je ušatá. To, čím sa prezentuje navonok ako ušami, sú len pierka. Zaujímavé je, že myšiarky alebo sovy ušaté obývajú náš cintorín celoročne. Aj tu hniezdia, kladú vajcia a vyváždzajú mladé sovičatá mimo hniezda. „Myšiarky sú verní partneri a vzorní rodičia. Iba výnimočne zahniezdia s iným partnerom. Počas mesačného sedenia na vajciach sa o samicu stará samec a po vyliahnutí sa sovičat zabezpečuje potravu aj pre ne. V prípade, že sa priblíži predátor, našuchorí sa, aby vizuálne zväčšil objem tela, výhražne sipí a neraz zinscenuje, že je zranený a nemôže lietať. Tým upriami pozornosť dravca na seba a hoci sám riskuje život, s najväčšou pravdepodobnosťou tak uchráni svoje hniezdo.“

Počas roka sú viac roztratené po cintoríne, v zime sa zdržiavajú v skupinkách pravdepodobne len na smrekoch pri kríži uprostred cintorína. A prečo ich nenájde v iných lokalitách? Myšiarky uprednostňujú v nížinách a stredných polohách ihličnaté porasty, ktoré ich ľahko ukrývajú, no zároveň im umožňujú dobrý prehľad v teréne. „Spolu so sovou obyčajnou je našou najhojnejšou sovou, jej stavy však klesajú najmä v dôsledku intenzifikácie a chemizácie poľnohospodárstva, čo spôsobuje úbytok potravných príležitostí. Preto aj leopoldovské zimovisko myšiarky bolo zaradené do databázy pozorovaní vtáctva Birding Slovakia a o jeho stave bola informovaná i organizácia Ochrana dravcov na Slovensku,“ dopĺňa Richard Schnürmacher. Podľa dostupných informácií na celom Slovensku hniezdi len asi 2500 – 4000 párov týchto sov a na ich prísnu ochranu pamätá aj zákon. No a na leopoldovskom cintoríne zasa na ich ochranu dohliadajú aj bezpečnostné kamery.

Juraj Hladký, foto Richard Schnürmacher

Za Benjamínom Masarykom Knižku o divadle a kabarete v Mestečku už nestihol napísať

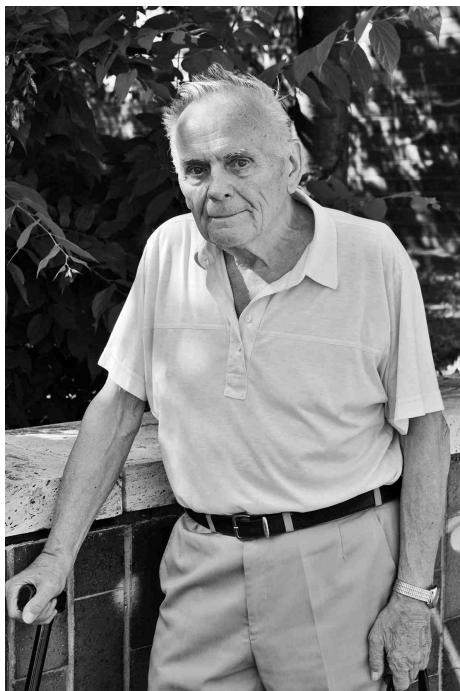
Jeden z posledných významných pamätníkov na staré časy Mestečka Benjamín Masaryk uzavrel svoju životnú púť vo veku 86 rokov (21. augusta 1930 Leopoldov – †1. január 2017 Bratislava). Aj keď ho pracovné a životné povinnosti zaviali do hlavného mesta, nestrácal kontakt so svojím rodom.*

Benjamín Masaryk sa do konca života zaujímal o dianie v našom meste, zúčastňoval sa na významných podujatiach a, ak sa dalo, prispel aj svojou spomienkou. Pred piatimi rokmi prišiel pri oslavách mesta do Leopoldova spolu s novinárom Milanom

Piovarčim (ktorý krátko nato zomrel), koncom roka 2015 nechýbal na prezentácii knihy Ivana Szabóa na námestí ako jeden z tých, o kom kniha je – o starých Mestečanoch. Práve táto slávnosť a neformálne stretnutie na mestskom úrade Benjamínovi vnukli myšlienku začať spomínať na slávnu povojnovú éru divadla v našom mestečku. Mal odložené fotografie, plagáty a množstvo rôznych zaujímavých dokumentov, ale hlavne v mysli spomienky na túto éru, z ktorej skúsenosti ho sprevádzali po celý život. Takto vznikla séria článkov o divadle v Mestečku, ktorý sme nedávno v cyk-

le článkov spoločne publikovali na stránkach časopisu Leopoldov.

Benjamín Masaryk sa vtedy vrátil do povojnového obdobia. V tom čase bol veľký dopyt po kultúre a rôznych zábavných programoch a aj v Leopoldove sa začala utvárať tradícia kabaretov, bábkového i ochotníckeho divadla. Prvou etapou jeho aktivít bola práca v bábkovom divadle v škole a neskôr na ďalších miestach. Okrem Benjamína Masaryka tam pôsobil jeho najbližší priateľ Marián Piovarčí. Viedli nielen bábkky, ktorým prepožičali aj svoje hlasy, a mali s bábkovým divadlom úspech v celom regióne. Rovnako boli obaja aktívni aj v ochotníckom divadle. V januári 1949 bolo v hostinci U Kleimanna zakladajúce valné zhromaždenie Divadelného ochotníckeho krúžku. Výtvarníkom väčšiny predstavení bol Miloslav Štefunko, Benjamín Masaryk bol inšpicientom a zároveň tajomníkom ochotníckeho krúžku. Potom sa títo aktívni mladí ľudia zamerali na kabaretné predstavenia, ktoré si sami pripravovali aj autorsky. *„Mali sme osemnásť rokov, chceli sme robiť už aj niečo sami. V lete sme sa venovali športu, ale nacvičovali sme aj ochotnícke, my sme hovorili tomu veľké divadlo, a v zime prišli na rad kabarety,“* spomínal pred rokom Benjamín Masaryk. Práve on písal najmä texty, Marián Piovarčí sa venoval manažovaniu predstavenia a jeho hudobnej stránke, Rudolf Vrabec bol zasa na javisku modelátorským partnerom Benjamína Masaryka. Práve oni tvorili povestnú leopoldovskú kabaretnú dvojicu založenú na protikladoch protagonistov vo vzhľade, výške a aj dôvtipe. Vzormi im boli vtedy dobovo populárne dvojice Stan Laurel a Oliver Hardy, ale aj Jiří Voskovec s Janom Werichom, resp. Jan Werich s Miroslavom Horníčkom. Svojimi scénkami a celým programom sa predstavovali vždy na nový rok v povestnej sále U Kleimanna (dnes reštaurácia Nový Pranier). Za všetky úspechy spomeňme, že roku 1957 Slovenská odborová rada vybrala jeden z ich programov a pozvala ich na štrnásťdňový zájazd do Vysokých Tatier.

Postupne mal Benjamín Masaryk čoraz viac povinností v Bratislave, a tak dochádzanie do Leopoldova bolo preňho niekedy problematické. Dokonca mali pripravený aj jeden program s názvom Ťaháme z archívu, kde sa mali predstaviť najzaujímavejšími scénkami z celej histórie kabaretných predstavení. Ťahať bolo z čoho, veď Benjamín Masaryk si z každého ročníka odkladal scenáre. No toto vystúpenie sa už neuskutočnilo. A tak ročník uvedený na Nový rok 1961 bol tým posledným. Škoda, že sa táto aktívna partia plná humoru na javisku v Leopoldove už nestretla.

Zo životopisu Benjamína Masaryka sa dozvedáme, že pôvodne mal byť železničiarom ako jeho otec i brat, no napokon si vybral gymnázium. Študoval ho v Galante a v Trnave. Absolvovať univerzitu umeleckého smeru sa mu neporadilo aj preto, že ako mladý stratil otca. Mama bola domácou, nemala veľa možností financovať jeho štúdium. Napokon mu riaditeľ gymnázia Vojtech Cveňgroš odporučil ísť k vojsku. Po

absolvovaní Vojenskej akadémie v Hraniciach na Morave pôsobil Benjamín Masaryk ako dôstojník z povolania najprv v útvere v Malackách, neskôr v Bratislave vo veliteľských funkciách školskej jednotky vojenského bojového útvaru a potom v Bratislave na územných vojenských správach v úseku dopĺňovania armády. Napokon pôsobil vo vojenskom štábe civilnej obrany SR a odtiaľ odišiel do dôchodku. Ako dôchodca žil v Bratislave a do vysoké-

ho veku si udržiaval kondíciu. Napríklad na jar v roku 2015 bol účastníkom pietnej spomienky pri príležitosti 70. výročia úmrtia Jarolíma Gucmana na námestí v Leopoldove. Články o bábkovom, ochotníckom i kabaretnom divadle mali byť základom jeho spomienkovej knihy. Žiaľ, dokumenty zostali v zavretej zásuvke a spomienky, ktoré by ich spojili do zmysluplného príbehu, si Benjamín Masaryk navždy odniesol na druhý breh...

Tzv. Národný dom hľadá nového majiteľa a investora

MESTO NÍM NEBUDE

Dnes pod týmto názvom poznajú 92-ročný kultúrny dom pri železničnej stanici, v ktorom sídli aj antikvariát Europik, len tí starší. Po spoločenských zmenách sa v 90. rokoch o tzv. Národný dom a príslušné budovy prihlásili bývalí majitelia a ich potomkovia napokon po vyše 20-ročnom súdnom konaní so železnicami ho dostali naspäť do vlastníctva. Na rokovací stôl primátorky mesta a zastupiteľstva sa tak dostala ponuka nových vlastníkov na predaj týchto nehnuteľností mestu.

Nová vlastníčka Blanka Švehláková ponúkla mestu nielen kultúrny dom, ale aj garáž a susediacu bývalú telocvičňu, ktorú starší poznajú aj pod názvom Sokolovňa, za cenu stanovenú znaleckým posudkom, a to za 400 tisíc eur. Nová majiteľka nechala ohodnotiť aj pozemky, na ktorých sa tieto stavby nachádzajú (takmer 47 tisíc eur). Problémom v novom vysporiadaní vzťahov je ešte to, že pozemky, na ktorých tieto nehnuteľnosti stoja, sú naďalej v majetku mesta. Nová vlastníčka žiadala, aby jej mesto pozemky vydalo. Avšak v prípade, že by mesto chcelo budovy odkúpiť, zaplatilo by len cenu ohodnotených budov – spomínaných 400 tisíc korún. „*S novou vlastníčkou nehnuteľností som mala veľmi korektný rozhovor. Ponúkla nám možnosť, že ak by nehnuteľnosti kúpilo mesto, zaplatili by sme len cenu nehnuteľností, stanovenú znaleckým posudkom, a nenárokovala by si vrátenie pozemkov,*“ hovorí primátorka mesta Terézia Kavuliaková.

Kronika mesta uvádza, že objekt bol pôvodne majetkom Františka Nového a po vojne sa stal konfiškátom miestneho národného výboru. V roku 1957 prešiel do správy vtedajších Československých dráh a začala sa jeho rozsiahla rekonštrukcia, počas ktorej bolo počas dvoch rokov preinvestovaných milión dvestotisíc korún. Národný dom sa stal miestom, kde sa usporadúvali plesy, vystúpenia umelcov, folklórnych súborov, ale hlavne to v 60. rokoch bola scéna domácich kabaretníkov. Z tých cezpoľných tu vystupovali napríklad dvojica Lasica a Satinský, Milan Mlsna alias strýco Marcin, Jana Hocianová, ba dokonca aj Hana Zagorová. Po roku 1989 veľká sála stíchla a ožila možno raz či dva razy do roka, až ju napokon trochu oživilo presťahovanie antikvariátu z budovy oproti. Napriek tomu budova chradla. Na poschodí budovy naďalej zostali žiť nájomníci, na prízemí kaderníctvo a železničiaru ambulanciu vystriedala krčma.

„*O situácii sme sa rozprávali aj v zastupiteľstve a uvažovali sme o viacerých alternatívach. Spočiatku sa nám zdalo, že by kúpa týchto nehnuteľností mohla byť perspektívne užitočná.*“

Napokon sme však zvážili, že predsa len je to pre nás príliš veľké sústo. Ide o budovy, ktoré budú vyžadovať veľké investície a nevieme presne určiť, ako by ich mesto mohlo v budúcnosti využiť. Chceme sa preto radšej sústrediť na rozpracované projekty a v snahe získať kultúrne zázemie mesta pokračovať v prácach, ktoré majú viesť k zmene kina na kultúrno-spoločenské zariadenie,” zreálňuje pohľad na možnosti mesta primátorka a v hlasovaní jej dali za pravdu aj poslanci zastupiteľstva. Dá sa teda predpokladať, že nová majiteľka ponúkne nehnuteľnosti ďalším investorom. Je však otáznе, čo bude ďalej s pozemkami, na ktorých stavby stoja. Isté však je, že tie zatiaľ zostávajú v majetku mesta.

(jh)

Na posiedke s NAJ agromanažérom Oliverom Šiatkovským

V rámci 12. ročníka súťaže NAJ naše pole a NAJ slovenský chov v kaštieli v Oponiciach vyhlasovali najlepších pestovateľov a chovateľov Slovenska. Jeho súčasťou bolo aj vyhlásenie víťaza v súťaži Naj Agromanažér. O tento titul sa uchádzalo 10 agromanažérov a ich profily mali možnosť spoznať čitatelia Agromagazínu. O víťazovi rozhodlo internetové hlasovanie. Najviac hlasov a ocenenie suverénne a právom získal Leopoldovčan Oliver Šiatkovský (nar. 18. augusta 1968 v Piešťanoch). Pracuje ako podpredseda Poľnohospodárskeho výrobo-obchodného družstva v Maduniciach, je predsedom agrárne silnej trnavskej Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, Združenia agropodnikateľov Slovenska a pracuje v mnohých ďalších

funkciách. Udelenie ocenenia bol aj jedným z dôvodov, prečo sme Olivera Šiatkovského navštívili.

*** V akom prostredí ste vyrastali a ako vás to formovalo v profesionálnom zameraní?**

Aj keď som sa narodil v Piešťanoch, cítim sa stále ako rodák z Leopoldova. Odmalička tu žijem, napriek tomu, že som študoval v Nitre a pôsobím ako agromanažér v Maduniciach. Od detstva som vyrastal neďaleko železničnej stanice. Bolo to až do roku 1993, keď sme sa presťahovali do rodinného domu na Hurbanovej ulici. V ňom žijem dodnes. Otec pracoval ako štátny zamestnanec, mama bola pôvodne učiteľka, neskôr bola v domácnosti. Aj keď sa to možno nezdá, bol som typické panelákové dieťa. Hrávali sme sa s kamarátmi v okolí bytoviek

pri železničnej stanici. Spomínam si, že mi učítelia hovorili, že mám schopnosť všetko organizovať. Rád si spomínam na triednu učiteľku Helenu Klčovú, ktorá mi neskôr hovorila, že som bol aktívnejší aj pri manuálnych predmetoch, ako je napríklad pracovné vyučovanie.

*** Zaiste aj to rozhodlo v tom, že ste išli napokon na Strednú záhradnícku školu do Piešťan. Teda nie smerom tradičného poľnohospodárstva z pohľadu prvovýroby, ale špeciálnej rastlinnej výroby.**

Študoval som odbor záhradníctvo, ovocinárstvo a zeleninárstvo. Potom som pokračoval v štúdiu na vtedajšej Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. No nebolo to hneď. Musel som niekoľko rokov počkať. Nastúpil som na vtedajšie JRD 9. mája v Maduniciach. Tento rok som práve oslávil tridsať rokov od môjho nástupu na toto družstvo. Tam som sa dostal rovno do poľnohospodárskej praxe. Našťastie, mal som odklad vojenčiny a podarilo sa mi napokon dostať sa na univerzitu do Nitry. Po skončení štúdia som sa do Maduníc vrátil. Bolo už po spoločenských zmenách a postupom času som sa stal spolumajiteľom podniku. Chceli sme zachovať to, čo bolo vždy pre Madunice typické. Bola to teda špeciálna rastlinná výroba, najmä pestovanie cibule, zemiakov a ďalších plodín. Napokon som sa do školy vrátil, a to v rámci doktorandského štúdia na dnešnej Slovenskej poľnohospodárskej univerzite. Venujem sa cibuli ako výskumník na tamojšej Katedre chémie Fakulty biochémie a potravinárstva SPU. Často do Nitry cestujem ako predseda štátnicovej komisie či na výberové prednášky pre študentov.

*** Vráťme sa ešte do Leopoldova. Hurbanovu ulicu si z detstva nepamätáte, ale spomínané bytovky pri železničnej stanici áno...**

Mali sme trocha iné detstvo ako dnešná generácia. V podstate stále sme boli vonku, či už na bicykloch, pri Štrkovke, pri Váhu. Dodnes v tejto lokalite máme záhradku a často tam chodím relaxovať. Neboli to len prázdniny v Leopoldove, ale aj u mojich sta-

rých rodičov. Jedni bývali pri Nitre – z druhej strany od Trenčína, a druhí v Červeníku. Všetky tieto lokality ma sčasti ovplyvnili. Podobne to bolo aj s mojimi súrodencami. Brat a sestra žijú v Leopoldove. Brat sa venuje dnes autám a sestra je vychovávateľkou v Reedukačnom domove v Hlohovci. Pokiaľ ide o moje záľuby, k tej najhlavnejšej patrí cestovanie. Prešiel som už asi celý svet. Okrem európskych štátov napríklad Čínu, Izrael, Maurícius, Mexiko, Srí Lanku a ďalšie krajiny. Cestovanie je moja najväčšia záľuba.

*** Keď ste hovorili o vašich starých rodičoch, otec pochádza teda z Červenka. Hovorí sa, že každý, čo len na chvíľu bol v Červeníku, je muzikant...**

Otec hrá na akordeón, ale ja som sa hudbe nevenoval. Mal som iné záľuby. Podobne som sa nevenoval ani futbalu ako môj otec. Zo športov bolo skôr zaujímavé pre mňa lyžovanie a najmä cestovanie. A venujem sa aj záhradke v spomínanej záhradkárskej osade pri Štrkovke. Ak sa dá, aj pomôžem, napríklad pri budovaní prístupovej cesty či pri riešení vlastníctva tamojších pozemkov.

*** Vaše družstvo je ukážkovým podnikom. Nielen z hľadiska ekonomiky, ale aj z pohľadu chotára a úpravy areálu. Nedávno ste dostali aj ocenenie v súťaži O najkrajší chotár.**

Keď som na spomínané družstvo nastúpil, pracovalo tam 45 zamestnancov. Postupne sa od nás oddelilo stredisko Červeník a my sme sa dali do revitalizácie areálu, ale aj postupnej konsolidácie ekonomiky. Zostali sme pri cibuli, kukurici a ďalších špeciálnych plodinách, aj keď nie v takom rozsahu. Problémy v odberateľských vzťahoch a s obchodnými reťazcami nám stále nedovoľujú nejako výraznejšie expandovať z celoslovenského pohľadu. Reťazce chcú totiž veľké objemy dodávok po celý rok a to my ako jediný pestovateľ nie sme schopní pružne za-

bezpečiť. Nehovoriac o zlých rokoch, keď objemy nie sú také vysoké, ako sme si naplánovali. Myslím si, že obrobené polia, cestičky, remízky, ale aj areál hovoria za všetko. Spolu s obcou sa nám podarilo revitalizovať niektoré lokality, v areáli sme zase pekne využili priestor a ponúkli ho Zámockému jazdeckému klubu Hlohovec. Tento priestor majú možnosť navštevovať aj leopoldovské deti. Takto sme dokázali výraznejšie využiť areál a pomohli takej ušľachtilej záľube, ako je chov koní.

Text Martin Jurčo, foto Matej Korpáš

Enviral chce zvýšiť výrobu bioetanolu Mesto spísalo svoje požiadavky

Problematika zvýšenia výroby bioetanolu, látky, ktorá pridaním do benzínu znižuje obsah škodlivých emisií CO₂ z výfukov áut o 90 %, sa po vyše šiestich mesiacoch dostala na rokovanie zastupiteľstva znovu. Mesto na vyjadrenie dostalo rozsiahlu správu o hodnotení činnosti Zvýšenie výroby bioetanolu v spoločnosti Enviral a podľa zákona muselo k správe poslať stanovisko na ministerstvo životného prostredia do 11. februára. Správu si po doručení mohli na mestskom úrade alebo na webovej stránke mesta preštudovať aj občania a takisto k nej zaujať stanovisko a adresovať ho priamo na ministerstvo, ktoré je povinné zaoberať sa všetkými stanoviskami.

V súvislosti so snahou rozšíriť výrobu bioetanolu v 10. rok jeho výroby v Leopoldove žiadalo vedenie mesta a zastupiteľstvo minulý rok o vypracovanie inžiniersko-environmentálnych štúdií, medzi nimi dopravnej, rozptylovej a hlukovej, ktoré by umožnili komplexnejšie zhodnotiť možné vplyvy na zdravie obyvateľov a životné prostredie. Časť obyvateľov spísalo proti zámeru aj petíciu a adresovalo ju na ministerstvo. Zastupiteľstvo zriadilo komisiu, čo mala identifikovať zdroj zápachu, ktorý sa zvykne šíriť od priemyselného areálu. Počas viacerých návštev vedenie Enviralu umožnilo komisii zloženej z poslancov a aktivistov podrobne preskúmať celú výrobu. Na niektorých návštevách sa zúčastnila aj primátorka mesta. Komisia o svojich zisteniach vždy spísala zápisnicu. „Ukázalo sa, že v Envirale ide o uzavretú výrobu a nikde v prevádzke sme nenatrafili na zdroj, ktorý by pripomínal zápach,

čo cítiť najmä v prístaničných lokalitách,“ zhŕňa závery pracovníčka mestského úradu Ing. Silvia Grossová. „Komisia však bude pracovať ďalej, pretože sú vytipované dva ďalšie možné zdroje pachu, ktoré s výrobou v Envirale nesúvisia. Na jeden z nich upozornil jeden z občanov mesta pri prerokúvaní správy. Vedenie spoločnosti verejne deklaruje záujem na zistení zdroja a na odstránení zápachu,“ dodáva primátorka.

V zámere vypracovanom v dvoch variantoch ide v prvom kroku o zvýšenie výrobu liehu zvýšením spracovania vstupnej suroviny, teda kukurice. V tomto variante sa ráta so zvýšením spracovania kukurice v jestvujúcej prevádzke z 339 990 ton za rok na 402 000 ton, čím sa zvýši ročná výroba bioetanolu zo 145 na 169 tisíc metrov kubických a vedľajších produktov – kŕmnych surovín do kŕmnych zmesí a bioplynu pre palivové účely v plynovej kotolni.

Súčasťou zámeru je aj realizácia druhej etapy – je ňou vybudovanie ešte modernejšej prevádzky výroby celulóзовého liehu (etanolu) 2. generácie z celulózovej biomasy ako novej a ekologickejšej generácie doterajšieho biopaliva. Celá výroba má byť bezodpadová, pretože nevyužitá biomasa sa úplne využije v novom energetickom zdroji, ktorý bude zásobovať elektrinou a teplom len výrobu a ostatné prevádzky v areáli. Hoci podľa meraní súčasná čistiareň odpadových vôd v areáli spĺňa najprísnejšie normy, nová prevádzka, ktorá by mala ročne spracovať 300 tisíc ton biomasy zo slamy a kukuričného kôrovia a vyprodukovať tak 50 tisíc ton etanolu za rok, ráta aj s vybudovaním novej čistiarne vôd, pričom sama technológia má vysoký stupeň recyklácie vody priamo vo výrobnom procese. Nová prevádzka bude vybudovaná v rámci jestvujúceho areálu, teda fabrika nebude expandovať za svoje súčasné hranice.

Projekt ráta s vytvorením vyše sto nových pracovných miest v spoločnosti, ktorá dnes zamestnáva 450 pracovníkov, a istotne je aj politickou otázkou, keďže zároveň spoluzabezpečuje splnenie záväzkov Slovenska voči Európskej únii v oblasti plnenia kvót na úspory emisií skleníkových plynov z dopravy prostredníctvom výroby ekologických biopalív.

Na prerokúvaní správy o hodnotení činnosti v rámci rokovania zastupiteľstva sa zúčastnili aj predstavitelia spoločnosti Enviral a jeden občan mesta. Primátorka ich a poslancov oboznámila aj s individuálnymi stanoviskami a návrhmi, ktoré dostala od občanov, a svoje stanoviská a návrhy na čo najvyššie obmedzenie vplyvu výroby na život občanov prezentovali aj komisie zastupiteľstva. Napokon sa poslanci dohodli, že o správe priamo na rokovaní zastupiteľstva nebudú hlasovať a že si počkajú aj na názory obyvateľov mesta, ktoré by mohli spresniť alebo doplniť odporúčania a požiadavky mesta voči navrhovanému zámeru.

Na to bol vytvorený priestor na verejnom prerokúvaní správy v podvečer 6. februára v je-

dálni základnej školy. Občania mohli adresovať svoje otázky či požiadavky najvyšším predstaviteľom Enviralu, ale aj odborníkom, ktorí vyhotovili posudky o tom, ako nová výroba môže ovplyvniť životné prostredie či kvalitu bývania v jednotlivých lokalitách mesta. Okrem nich prišli aj zamestnanci spoločnosti a niekoľko obyvateľov mesta. Projekt predstavoval riaditeľ divízie strategického rozvoja Ing. Ján

Barát. Podľa odborníkov má ísť v prípade výroby biopalív druhej generácie k inštalácii špičkovej európskej až svetovej technológie, ktorá nemá zvýšiť súčasné environmentálne zataženie, nezvýši sa vypúšťanie odpadových vôd a neprekročia sa súčasné limity v zatažení pôdy a ovzdušia.

Hluku, na ktorý sa občania sťažujú, by mali zabrániť nové 25 – 30 metrov vysoké budovy situované v zadnej časti areálu a hluk vychádzajúci z prevádzky by tak ani počas dňa nemal dosiahnuť limit, ktorý je určený na nočný čas. Rozptylová štúdia potvrdila neprekročenie imisných limitov. Prekročenie vzťahujúce sa na súvisiace dopravné zataženie sa preukázalo v prípade dvoch domov na Trnavskej ceste. Celkovú dopravnú situáciu v lokalite však má vyriešiť prepracovanie dopravnej situácie. Vyhotovené sú dva varianty napojenia na cestu medzi Hlohovcom a Trakovicami, no problematika sa bude riešiť aj naďalej, pretože jeden z variantov svojím umiestnením koliduje s dlhodobým zámerom vybudovať obchvat Hlohovca. Doteraz nevyhovujúce parkovanie kamiónov pri areáli má zabezpečiť veľké zberné parkovisko, ktoré zároveň umožní aj lepšiu starostlivosť o poriadok pred areálom závodu.

Ani hodnotiaca správa vplyvov na verejné zdravie, ktorá vyhodnocovala chemické, fyzikálne, biologické a psychologické vplyvy nepreukázala negatívne vplyvy na zdravie obyvateľov v okolitej obytnej zástavbe – nejde totiž o výrobu, v ktorej sa používajú chemické alebo karcinogénne látky, ale tepelná úprava biomasy, fermentácia a hydrolýza.

Odborné hodnotenia zámeru naznačujú, že navrhované zvýšenie výroby bioetanolu by teda nemalo zhoršiť životné prostredie ani kvalitu života občanov. Okrem odborných posudkov to garantuje aj spoločnosť, ktorej, ako tvrdí, záleží na dobrých vzťahoch s mestom a jeho obyvateľmi a vyjde im v ústrety v odstraňovaní takých zdrojov, ktoré im zhoršujú kvalitu života v meste. Občania mesta môžu v takomto prípade použiť aj telefonickú linku (033) 7352 411.

Projekt je momentálne v štádiu posudzovania a schvaľovania a predstavitelia spoločnosti predpokladajú začiatok výstavby v 3. štvrtroku tohto roka. Do skúšobnej prevádzky by mal byť spustený pred koncom roka 2019. Hoci mesto sa vyjadruje len k správe o vplyve na životné prostredie, teda nemá právomoc schvaľovať alebo neschvaľovať prevádzku, do svojho stanoviska však poslanci zadefinovali niektoré požiadavky:

„Mestské zastupiteľstvo schvaľuje Stanovisko k správe o hodnotení posudzovanej činnosti Zvýšenie výroby bioetanolu navrhovateľa ENVIRAL, a.s., Trnavská cesta, 920 41 Leopoldov, spracovateľa dokumentácie EIA: ENVIRO SYSTEM, spol. s r. o., priemyselná ekológia, Košická 37, 821 09 Bratislava, zo dňa December 2016. Mesto Leopoldov požaduje:

- pred začatím prevádzky a pri začatí prevádzky jednotlivých etáp posudzovanej činnosti vykonať meranie hluku na fasádach najbližšej obytnej zástavby po predchádzajúcom prekonaní s Mestom Leopoldov a v prípade potreby vykonať protihlukové úpravy na zdrojoch hluku alebo cestách prenosu,

- do prevádzkového poriadku stanoviť trasovanie prevádzkovej (obslužnej) dopravy tak, aby nebolo dotknuté obytné prostredie v obytnej zástavbe emisiami a hlukom,

- pri realizácii posudzovanej činnosti a jej prevádzke v maximálnej možnej miere znížiť zataženie obyvateľstva hlukom, prachom, vibráciami a pachom,

- v dopravnej štúdii doriešiť otáčanie autobusov hromadnej dopravy na Trnavskej ceste,

- požadujeme, aby súčasťou projektovej dokumentácie (PD), bol plán organizácie výstavby (POV),

- v rámci PD riešiť výsadbu izolačnej zelene v rámci areálu navrhovateľa s dôrazom na okrajové časti areálu.“

(jh)

PÁTRANIE PO NAJSTARŠOM STROME V MESTE

Stromy si naši predkovia odnepamäti mimoriadne vážili a v starších dobách požívali najrozmanitejšie prejavy kultovej úcty, preto pri nich vykonávali rôzne obrady. Dnešní environmentalisti by túto tradíciu pravdepodobne vysvetľovali atavizmom – po predkoch zdedeným vedomím o strome ako jednej zo základných existenčných podmienok. Stromy a ich okolie kedysi slúžili aj ako veštiarne, bývali pokladané za sídla duší zomrelých i démonov a mohutné a staré stromy aj za sídla božstiev. Historické záznamy ukazujú, že ešte aj v 16. a 17. storočí naši predkovia občas pochovávali svojich mŕtvych pod stromy, a nie do posvätenej pôdy cintorínov, čo však už bol v tom čase prečin. Napokon si stará úcta k stromom našla harmonické súžitie aj s kresťanstvom a posvätnosť kostolov, prícestných sôch, krížov či kaplniek zvyčajne dotvára kulisa starých a vážených pamätníkov všakových čias a dejov – mohutných stromov.

Za najstarší strom na Slovensku sa pokladá 850-ročný dub v okrese Bardejov. Práve názov obce Dubinné, v ktorej rastie, odzrkadľuje, že v jej okolí boli duby typickými stromami už v stredoveku. A boli to duby, ktoré pokladali už starí Indoeurópania a Slovania za posvätné – tí dub zasvätili najvyššiemu svojmu bohu, Perúnovi. Ďalšími mystickými a kultovými stromami Slovanov boli breza, buk, jedľa a lipa, ale aj niektoré ďalšie.

Od fotografií k meraniu

Rešpekt a obdiv vzbudzujú aj niektoré stromy v našom okolí. Niektoré individuálne, podľa vkusu jednotlivca, iné všeobecne – svojím vzrastom, tvarom či umiestnením. Veď boli to ony, čo sa prizerali na to, ako sa na mieste našej dnešnej existencie striedali ľudské generácie a ako sa menil výzor miesta, kde desaťročia rastú. Či dokonca práve ony doplácali na zásahy do ich životného priestoru.

Príbeh leopoldovských stromov zaujal Miloša Jančára, ktorý sa s pomocou lesného inžiniera Juraja Slováka dali do pátrania po

najstarších stromoch v meste. Na začiatku boli len spomienky a hľadanie starých fotografií, ktoré by mohli ponúknuť dajakú indíciu. Na základe nich M. Jančár vytipoval niektoré stromy, čo by mohli kandidovať medzi najstaršie na území mesta. Ich presný vek sa dá určiť napríklad tzv. Presslerovým nebožiecom. „*Ide o jednoduchý nástroj, ktorý nám umožňuje odobrať dlhý vývrt siahajúci až do drene, na ktorom sa dá dobre sledovať tvorba letokruhov a hrúbkový rast,*“ vysvetľuje podstatu merania Juraj Slovák. Práca s ním však nebola úplne jednoduchá – zavŕtať jeho telo najmenej do stredu kmeňa si vyžadovalo aj asistenciu a striedanie sa výskumníkov. Do otvoru nebožieca potom zasunuli oceľový žliabok a na ňom zostal vývrt. Na ňom sa dal spočítať počet ročných kruhov (letokruhov) a prirátať odhadnutý vek stromu, ktorý potreboval na dosiahnutie výšky, odkiaľ bol odobratý vývrt.

Pamätná lipa pred kostolom

Spomedzi vytipovaných laureátov sa podarilo zistiť, že najstarším stromom na území mesta je lipa malolistá, stojaca medzi Kostolom sv. Ignáca a farou. Jej vek Presslerov nebožieč určil na 190 až 200 rokov, takže vysadená bola v rokoch 1816 až 1826. Ba možno nebudeme ďaleko od pravdy, keby sme predpokladali, že táto lipa (asi podobne ako jej suseda, ktorú pre chorobu spílili asi pred pätnástimi rokmi) bola vysadená možno pri príležitosti ukončenia veľkej opravy kostola po mimoriadne ničivej vázskej povodni. Jeho oprava sa začala už v roku 1815 alebo krátko po ňom, ako to umožňuje predpokladať žiadosť o darovanie tehál od richtára a prisázných („poslancov“) Leopoldova, adresovaná grófovi Jozefovi Erdődyemu, svetskému patrónovi kostola. Vtedajší výzor kostola prirovnali k strašiacej ruine. V prípade týchto líp tak mohlo ísť o pamätné lipy vysadené pri príležitosti veľkej opravy kostola.

V časo, keď Mestečko obsadené cisárskymi vojakmi a slovenskými dobrovoľníkmi

bolo ostreľované z pevnosti maďarskými vojakmi v rokoch 1848 – 49, mala už táto lipa najmenej dvadsať rokov. Podľa svedkov tých udalostí bolo zničené aj celé Mestečko, z ktorého sa mal zachovať len obecný sirotiniec, ináč pastiereň. V tom čase asi 20-ročný strom prekonal aj bombardovanie fary a kostola. Rovnako si pamätá aj na obdobie, keď cisár rozhodol o zmene starej pevnosti na väznicu a pamätá si aj na rôzne zmeny vo výzore Mestečka a jeho okolia, ktoré táto zmena postupne prinášala. Takisto zažila ešte niektoré väčšie povodne, v okolí Trolaskov, ba možno aj výstavbu mosta na Trolaskoch. Vedela by rozprávať o pôsobení energetickej a jedinej riaditeľky väznice – matky predstavenej Friederiky Baumgartnerovej (aké ťažko predstaviteľné v 19. storočí...), ktorá vybraných väzňov poskytovala na pomoc blízkyim kostolom, azda aj toho v Mestečku; prečkala dve svetové vojny, rozpad monarchie aj Československa, i viaceré vzbury vo väznici. A neohrozilo ju ani búranie starej a výstavba novej farskej budovy, ba, našťastie, vždy sa našlo dostatok múdрых ľudí, ktorí zvrátili úvahy o jej vypílení, pretože z nej napríklad opadávajú listy...

Premiantka parku má 170 rokov

Husacie námestie, ako ho nazývali predchádzajúce generácie, ukrýva niekoľko krásnych a majestátnych stromov, ba aj netradičných v našich zemepisných šírkach – napríklad olivovník. Z nich sa ako kandidátka na najstarší strom zdala byť krásna košatá lipa malolistá, rastúca pri mariánskom stĺpe uprostred parku. Presslerov nebožieč určil

jej vek na 160 rokov a podľa starých fotografií bola jedným z mála stromov na námestí. Košatosť a súmernosť tejto lipy možno pripísať aj tomu, že nemala pri sebe susedov, ktorí by ju obmedzovali v raste.

O to väčšie prekvapenie prezradila lipa neďaleko detských preliezok a farskej záhrady, v ktorej pni sa asi pred dvoma rokmi usadila kolónia včiel. Vzhľadom na svoj vzrast a „mladický výzor“ by sa dalo predpokladať, že nie je veľmi stará. Ukázalo sa však, že táto lipa s obvodom pňa 267 cm a priemerom 85 cm má asi 170 rokov. Ostatné stromy sú výsledkom mladších parkových úprav v prvej a druhej polovici minulého storočia.

Za krásny solitér lesný inžinier Juraj Slovák označil napríklad aj gaštan rastúci v zadnej časti starého cintorína, ktorého koruna by si však už vyžiadala starostlivosť záhradníka. Najstaršie stromy, ktoré sa na starom cintoríne zachovali podnes, sú lipy stojace pri Hlohovskej ceste. Majú asi 160 rokov a boli vysadené pravdepodobne vtedy, keď aj lipa „pri Panenke Márii“.

Prekvapenie pri železničnej stanici

Z vyhodnotenia starých fotografií a obhliadky stromov na území mesta mal Miloš Jančár v oku ešte jeden strom rastúci pri „Starej kolónii“, pri malých železničarských bytovkách neďaleko protipožiarneho bazénu patriacemu železničiarom, hoci jeho kmeň je v porovnaní s kmeňom líp štíhly, no o to pevnejší. Zavŕať nebožieč do kmeňa javora horského bolo zo všetkých najnáročnejšie, no výsledok bol takisto zaujímavý – ukázalo sa, že aj tento strom má 160 rokov.

Stromy sprevádzajú dejiny ľudstva od ich počiatkov. Vlastne... sú nenahraditeľné pre jeho prežitie. A aj keď sú nemými pamätníkmi a svedkami našich minulých dejov, sú vlastne aj metaforou človeka a jeho rodu. Aj preto by si vari zaslúžili nielen náš obdiv, ale aj pozornosť a primeranú starostlivosť, aby posolstvo našich predkov a súčasníkov mohli odovzdať aj tým, čo prídu po nás. Označenie týchto stromov malou tabuľkou by azda pomohlo pripomenúť to, čo v sebe personifikujú...

Juraj Hladký, foto autor

Vznikol dokument o jednom z leopoldovských svätcov

Na začiatku novembra mal v Prešove premiéru dokumentárny film o jednej z najznámejších osobností cirkvi, ktoré boli v 50. rokoch väznené v Leopoldove – o gréckokatolíckom biskupovi Pavlovi Petrovi Gojdičovi. Práve leopoldovská väznica mala byť aj miestom, kde sa mali uskutočniť niektoré zo zázrakov, ktoré cirkev pokladá za prejavy výnimočnosti človeka spejúceho k svätosti.

Fotografie z osobného spisu P. Gojdiča ako väzňa (AZVJS).

Biskup Gojdič sa narodil 17. júla 1888 v Ruských Pekľanoch ako syn gréckokatolíckeho kňaza a po štúdiu teológie spočiatku pôsobil ako kaplán pri svojom otcovi v Cigelke. Neskôr pôsobil ako prefekt v eparchiálnom internáte, vyučoval náboženstvo a v roku 1920 vstúpil do baziliánskeho kláštora na Černečej Hore pri Mukačeve, kde prijal rehoľné meno Pavol. Za apoštolského administrátora Prešovskej eparchie bol vymenovaný v septembri 1926 a 25. marca 1927 bol v rímskej Bazilike svätého Klimenta vysvätený za biskupa. Zriaďoval nové farnosti na západe, zaslúžil sa o vznik prešovského sirotinca a gréckokatolíckeho gymnázia. V roku 1939 začal spravovať aj časť územia Mukačevskej eparchie, ktoré ostalo na území Slovenska. Práve v tom období zažíval nezhody so štátnou mocou a požiadal o uvoľnenie z úradu. Napriek tomu ho pápež 8. augusta 1940 vymenoval za prešovského sídelného biskupa. V časoch, keď

Hrob Pavla Gojdiča na tzv. Opoldskom cintoríne.

väčšina predstaviteľov cirkvi sa len mlčky prizerali narastajúcej nenávisti, xenofóbii a otvorenému rasizmu, prípadne ich sami aktívne podporovali, ako jediný katolícky biskup verejne vystúpil proti deportáciám Židov, ba mnohým židovským rodinám aktívne pomohol v záchrane života.

Po vojne pápež potvrdil biskupovu jurisdikciu, no po prevzatí štátnej ideológie KSČ ho v roku 1950 počas Prešovského soboru uväznili a o rok neskôr pre vlastizradu odsúdili na doživotný trest spojený so stratou všetkých občianskych práv, a to aj napriek tomu, že azda ako jediný vysoký predstaviteľ cirkvi otvorene protestoval proti represáliám páchaných na židovských spoluobčanoch. Internovali ho vo viacerých väzniciach, kde podstúpil aj fyzické a psychické mučenie. Na Vianoce roku 1952 bol v cele umiestnený spolu s bývalým velyslancom Richardom Slánskym.

Fotografia z exhumácie ostatkov biskupa Gojdiča (1968).

Pápež Pius XII. ho svojím listom k biskupovým 70. narodením povzbudzoval vo vytrvalosti. Biskup Gojdič zomrel 17. júla 1960, v deň svojich 72. narodenín, v izbe väzenskej nemocnice. Pochovali ho na Opoldskom cintoríne či cintoríne za štrekou, ako ho nazývali väzni v tom období, v hrobe označenom číslom 681. O jeho hrob (ako aj o mnohé iné) sa potajomky starali obyvatelia Leopoldova. V roku 1968 štátne orgány povolili exhumáciu jeho ostatkov, ktoré napokon preniesli do Prešova. Spolu s jeho spolupracovníkom Metodom Dominikom Trčkom ich roku 2001 pápež Ján Pavol II. vyhlásil na Svätopeterskom námestí za blahoslavených. Ostatky M. D. Trčku boli exhumované o rok neskôr a previezli ich do Michaloviec. Biskupa Gojdiča si ako svetlý vzor uctila aj židovská náboženská obec tým, že mu roku 2007 in memoriam udelila prestížnu cenu Spravodlivý medzi národmi. Životné peripetie biskupa Gojdiča i viaceré svedectvá o jeho pobyte v Leopoldove spracoval M. Potaš v knihe Dar lásky.

Ako povedal hovorca gréckokatolíckej Prešovskej archieparchie Lubomír Petrík pre prešovský Korzár: „Výber Čierneho orla v Prešove ako miesta premiéry je zámerný, pretože 28. apríla 1950 sa práve na tom mieste uskutočnil neslávne známy tzv. Prešovský sobor, na ktorom bola totalitnou mocou likvidovaná Gréckokatolícka cirkev v bývalom Československu, ktorej biskupom bol vtedy Pavel Peter Gojdič.“ Film má predstaviť život výnimočného a jedinečného človeka, „ktorý sa vedel postaviť proti holokaustu i proti každej totalite, proti ľži a neláske. Biskup mučeník Pavel Peter Gojdič mal odvahu zastať sa utláčaných a biednych. Pravdu a lásku povýšil aj nad svoj život,“ čomu zodpovedalo aj jeho biskupské heslo Boh je láska, milujeme ho.

(ra)

Športovci sa tešia zo zrekonštruovanej budovy MTK

Po polroku rozsiahlej rekonštrukcie primátorka mesta na slávnostnom stretnutí popoludní v sobotu 11. februára odovzdala do užívania futbalistom zrekonštruovanú budovu MTK. Po viac ako šiestich mesiacoch, keď mali do budovy prístup viac-menej len zhotovitelia, tak futbalisti pripravili aj malý obrad s prestrihnutím pásky, ku ktorému pozvali primátorku mesta Teréziu Kavuliakovú, a budovu a všetky dobré úmysly s ňou spojené požehnal pán farár Patrik Bacigál. Potom sa hostia pobrali do zasadačky MTK. „Chcel by som sa poďakovať predovšetkým poslancom zastupiteľstva, že boli náchylní uvoľniť peniaze na rekonštrukciu tohto športového stánku. Tí, čo sa tu pravidelne stretávajú, športujú a reprezentujú mesto, sami vedia, že to už veľmi potreboval,“ povedal funkcionár klubu a zároveň poslanec Jozef Krílek a vyzdvihol ochotu architekta Ondreja Marka, ktorý bol pripravený kedykoľvek do projektov zapracovať každú zmenenú požiadavku oproti pôvodným starším projektom. Na stretnutí poslancov, futbalistov a starších funkcionárov, ktorí boli pri výstavbe budovy, zároveň v stručnosti predstavil históriu klubu a odprezentoval históriu budovy a fotografie, v akom stave bola pred rekonštrukciou. Hostia sa priamo v budove mohli presvedčiť, ako sa ňou zmenili podmienky pre rozvoj futbalu v zázemí budovy.

Rekonštrukcia sa začala v júni a pozostávala z opravy nespohľadlivej strechy a balkóna, ktorý zároveň zastrešili po celej dĺžke, výmeny rozvodov a sietí, efektívnejšieho stavebného preriešenia niektorých miestností, výmeny okien, zateplenia budovy a čiastočného zasypania pivnice, ktorá sčasti mohla aj za vlhnutie budovy. „Budovu a najmä šatne sme sa usilovali aj efektívne zaradiť základným inventárom. V pôvodnej budove bolo napríklad len jedno WC, teraz už problém nebude ani so sprchovaním sa hráčov, vlastnú miestnosť bude mať aj rozhodca,“ vysvetľuje Jozef Krílek. „Posledná a po dlhých rokoch jediná malá úprava v budove sa uskutočnila asi pred šiestimi rokmi. Budúci rok budova oslávi polstoročnicu a počas jej existencie sa do nej takmer neinvestovalo. Vážim si, že sme všetci pochopili, že ak chceme v meste utvárať podmienky na rozvoj športu, musíme začať tým, čo športovcom ponúkame. Veríme, že aj toto bude jeden z motivačných faktorov a pre futbalistov aj záväzok na dobrú reprezentáciu mesta,“ dodala primátorka. V súčasnosti má MTK 4 družstvá – A mužstvo, ktoré sa pasuje s odchodom doterajšieho trénera a duše mužstva Juraja Bachňáka i

ďalších hráčov, ďalej dorast spojený s Červeníkom vo veku od 15 do 18 rokov, prípravku vo veku 8 – 11 rokov. Hráva aj prípravka, zatiaľ však nesúťažne. Trénuje ju Richard Slovák a tvorí ju 17 hráčov. Budúcu sezónu by malo byť založené aj žiacke mužstvo, ktoré by mali tvoriť dnešní hráči z prípravky.

Budovu mesto prevzalo po polročných prácach 11. januára a rekonštrukcia stála 310 tisíc eur. Pri jej preberaní sa došlo na menšie nedostatky, ktoré však nebránili kolaudácii, a realizátor ich odstráni v najbližšom čase. Práce na skultúrnení tohto priestoru sa definitívne neskončili – pokračovať budú drobnými terénnymi úpravami exteriéru – založením trávniku pri budove MTK. Postupne budú vymenené aj staré striedačky a plot ihriska, skvalitniť by sa malo aj susedné tréningové ihrisko umelými závlhami. Tieto práce by mali zapadnúť do konceptu vynoveného športového areálu na Trolaskoch, lebo v blízkej budúcnosti sa ráta aj s úpravou Spolkovej záhrady a vybudovaním zázemia pre tenistov.

Súčasťou slávnostného otvorenia zrekonštruovanej budovy MTK bol aj halový turnaj prípraviek. Uskutočnil sa v sobotu 11. februára doobeda v nafukovacej hale a zároveň bol aj súčasťou zimnej prípravy najmladších leopoldovských hráčov. Zúčastnili sa na ňom štyri mužstvá – domáci MTK Leopoldov, TJ Slovan Červeník, TJ Slavoj Boleráz a TJ Družstevník Veľké Kostoľany. Systém hry bol každý s každým a zápasy trvali 15 minút. Na prvom mieste sa umiestnil Boleráz, druhý bol domáci Leopoldov, tretí Červeník a posledné skončili Veľké Kostoľany. Každé mužstvo bolo ocenené pohárom a diplomom a oceňovali sa aj jednotlivci, a to v kategóriách najlepší strelec a najlepší brankár. V nich sa však naši chlapci neumiestnili.

Tabuľka:

1. Boleráz	3	3	0	0	14:4	9
2. Leopoldov	3	2	0	1	3:3	6
3. Červeník	3	1	0	2	4:5	3
4. V. Kostoľany	3	0	0	3	0:9	0

Text a foto Juraj Hladký a Martina Radošovská.

Sivým jastrabom nerobí problém vietor ani chlad

Viackrát sa už potvrdilo, že ak niekto niečo robí z radosti a nadšenectva, prekoná viacero prekážok a čas preňho neznamená rolu. Vedeli a vedia o tom bývalí aj súčasní členovia zoskupenia Siví jastrabi. Tak si hovoria nadšenci v oblasti rekreačného futbalu. Dodnes pravidelne hrajú na mestskom štadióne a môžete ich tam stretnúť každú voľnú nedeľu dopoludnia.

Toto dobrovoľné rekreačné zoskupenie vzniklo približne v rokoch 1973 – 1974. Presný dátum vzniku dodnes nie je jasný, pretože všetko vznikalo akosi prirodzene, bez nároku na zápis do kroniky. Najprv sa Siví jastrabi stretávali pri hraní futbalu na mieste dnešnej nafukovacej športovej haly. Zišli sa teda niekdajší futbalisti, ale aj hádzanári, skrátka športovci pod vedením Alojza Lukáča, z ktorého hlavy aj vzišiel názov Siví jastrabi. Počiatočnú zostavu tvorilo asi 24 nadšencov pre šport. Postupne pribúdali mladší a mladší a entuziazmus nepoľavoval. Práve naopak, akoby sa postupne rokmi kolektív utužoval a celý systém stretávania sa pri hraní futbalu nadobúdala aj formálne kontúry. Napríklad v posledných rokoch Sivých jastrabov formuje jeden z nadšencov, inak aj mestský poslanec Matej Jančár: „V Leopoldove hrávali dve partie. Šancoví Junci, ktorí hrávali Pod šancom, a Siví jastrabi. Neskôr vznikla partia Krvavý šport a mladíci Flyers. Z dôvodu nedostatku hráčov, vyššieho veku alebo zranení či poklesu záujmu sa ich rady zredukovali a členovia spomínaných par-

Siví jastrabi v roku 1977

Špako, Cuker, Hafan, Okáč, Kačo, Jančula, Katalin
Bacho, Lujdži, Gramantik, Nosko, Stano
Gaštan, Lacó, Malár, Hornák, Španiel, Lukáč

tí postupne prešli k Sivým jastrabom. Dnes hrajú už len Siví jastarbí a Krvavý šport a Siví Jastrabi zobrali na seba úlohu reprezentovať mesto Leopoldov na turnajoch a zápasoch starých pánov. Napríklad naposledy takto reprezentovali 18. novembra na turnaji Memoriálu padlých príslušníkov,“ hovorí Matej Jančár. Začal s nimi hrať pred viac ako desiatimi rokmi. Základom je aj preňho dobrá partia nielen tých, čo futbal hrajú, ale aj tých, čo sa prídu len pozrieť a povzbudiť. A nachýba k tomu ani spoločenská stránka takéhoto stretnutia, ako je podrobné prebratie zápasov po jeho skončení na akejsi neformálnej „tlačovke“.

„Vďaka futbalu so Sivými jastrabmi som spoznal množstvo Leopoldovčanov, s ktorými som roky v kontakte. Generácie sa vymieňajú a od starších si tí mladší berú skúsenosti a v dobe, keď nám technika berie čas, máme možnosť posediť si aj na spoločných akciách pri poháriku vína či piva,“ hovorí Matej Jančár, ktorý je od roku 2012 aj správcom webovej stránky Sivých jastrabov. Tam nájdeme nielen základné informácie o tomto zoskupení, ale aj akési spoločenstvo nadšených športovcov, ktorí sú zároveň aj kamaráti a spolu ako tím prežívajú aj životné jubileá či ďalšie radosti i smútky. „Do spomínaného roka som zobral na seba úlohu zapisovača gólov či prezenčnej listiny, neskôr aj úlohu pokladníka. Išlo mi o to, aby mohol každý Jastrab kedykoľvek si nájsť a prezrieť štatistiky, výsledky a prečítať dôležité oznamy,“ hovorí.

Dnes na spomínanom webe nájdeme tabuľky strelcov za jednotlivé roky, výsledky zápasov, fotografie z podujatí či všetky informácie o chlapcoch zo Sivých jastrabov – kde hostovali alebo pobudli, na akých zápasoch sa zúčastnili a ako v nich obstáli. „Chcel som vytvoriť značku, ktorá by v Leopoldove niečo znamenala, a chcel som, aby aj tí, čo hrajú pod hla-

vičkou Sivých jastrabov, boli na túto značku hrdí. Nemenej dôležitou úlohou bolo, aby si tí, čo kedysi hrali, pripomenuli časy, keď hrali oni a navštevovali naše stretnutia. A funguje to. Navštevujú naše zápasy, dokonca si kupujú aj tričká či polokošeľe s logom Jastrabov,“ hovorí Jančár. A čo je pre Sivých jastrabov dôležité, či je leto a či mráz? *MLČ a bojuj* je heslom, ktoré je pre nich zároveň výzvou dobre si zahrať futbal a byť v dobrej partii.

Siví jastrabi v roku 1981

Jurčo Duračka Drgon Lesay
Haliak Špaček

Siví jastrabi v roku 2016

Dodo, Miloš, Apač, Mato, Nosál, Foltán, Hegi, Ivan, Daniš
Kempes, Zemko, Slavo, Lojzo, Mirec, Robo

Text a foto Martin Jurčo

NEŠŤASTNÝ POŽIAR

Tohtoročné Vianoce boli smutné pre obyvateľov rodinného domu na Ulici Ivana Krasku. Ešte 22. decembra 2016 v obedňajších hodinách bol ohlásený požiar strechy rodinného domu a na jeho uhasení spolupracovali hasičské tímy z Hlohovca, Trnavy a členovia DHZO Leopoldov so štyrmi kusmi hasičskej techniky. Požiar krovu likvidovali C prúdmi cez svetlíky na streche a cez rozobranú časť plechovej strechy. Susedné budovy zároveň ochladzovali kvôli zamedzeniu rozšírenia požiaru. Následkom požiaru vznikla priama materiálna škoda, ktorú krátko po požiaru predbežne odhadli na 60 000 €. Príčina vzniku požiaru je v štádiu zisťovania.

(ra)

MATEMATIKA TROCHA INAK

Už žiaci v prvej triede základnej školy nosia do školy peniaze, dostávajú vreckové v podobe ligotavých mincí a rodičia im kupujú nejaké hračky. Je však dôležité, aby vedeli, čo všetko sa za tými ligotavými kolieskami skrýva. Preto aj naša škola robí všetko pre to, aby z našich malých žiakov vyrástli finančne gramotní ľudia.

Hodina matematiky v II. A triede sa tak premenila na „finančný úrad“, kde „klientmi“ boli samotní žiaci a „finančným poradcom“ bol Maximilián Róbert Levčík – teda Max. Keďže chcel zaujať nielen slovom, ale aj obrazom, pripravil si aj svoju nástenku. Banka, bankovky, mince, bankomat, vo-

doznak, ochranné prvky, trezor, pokladňa, eurá... to boli pojmy, ktorých význam už dnes druháci hravo ovládajú vďaka Maxovi. Malému druhákovi pri príprave pomohli rodičia a tiež starý otec, propagačný materiál pochádzal z Národnej banky Slovenska. Žiaci tak na chvíľu prenikli do útrob banky a spoznali peniaze a starostlivosť o ne aj z tej inej stránky. Nuž, aj takáto môže byť hodina matematiky u druhákov. Ak raz vaše kroky povedú do peňažného ústavu, poobzerajte sa a možno aj vy nájdete pomoc práve u finančného poradcu Maxa, ktorý bol žiakom II. A triedy na ZŠ Leopoldov.

Mgr. Anna Juríčková, triedna učiteľka

MLADÍ OTVORILI KOMUNITNÉ CENTRUM PRE VŠETKÝCH

Viete, čo je to Teahaus? Je to dom čaju a dom s čajom väčšinou spája i to, že si ho vychutnávame najčastejšie doma alebo niekde na príjemnom mieste. V januári vy-

tvorili takýto priestor členovia najskôr neformálnej skupiny Kreatívni ľudia – Zdravší Leopoldov, teraz už občianskeho združenia. Sú to 18-roční ešte stále gymnazisti, ktorí sa roky schádzajú pri čistení Štrkovky, ale poznáme ich aj z mnohých kultúrno-spoločenských podujatí v meste, pri ktorých ochotne a dobrovoľnícky pomáhali. Pri svojom aktívnom živote však zistili, že v meste nie je veľa príležitostí na to, aby sa ľudia stretávali, resp. nie sú žiadne, ak by sa chceli stretávať na dajakom „neutrálnom mieste“. Hoci dnes sa ľudia a ich záujmy až priveľmi individualizujú, uvažovali o zriadení komunitného centra, v ktorom by sa ľudia bez rozdielu veku mohli bežne stretnúť, vypiť si čaj, porozprávať sa, prečítať si knihu alebo zahrať si spoločenskú hru. Obrátili sa preto na vedenie mesta a zastupiteľstvo, ktoré ich ambíciu podporilo a ponúklo im priestory len ojedinele využívaného klubu na prízemí 60-bytovky na Ulici 1. mája.

„Chceme vytvoriť alternatívne miesto, kde sa ľudia môžu stretnúť aj v zime, keď nechcú ísť napríklad do krčmy, a pritom chcú nejak zmysluplne tráviť čas. Okrem toho pripravujeme rôzne besedy alebo stretnutia. Máme za sebou praktické stretnutie s odborníkom, ktorý záujemcom vysvetľoval, ako si môžu vytvoriť svoju vlastnú internetovú stránku. Aktuálne sme pozvali obyvateľov na diskusiu o tom, čo a ako zlepšiť v Leopoldove z pohľadu jeho obyvateľov. Možno to budú aj veci, na ktoré sme si už zvykli a prehliadame ich, no ich zmena môže priniesť úžitok aj iným,“ hovorí jeden z aktivistov a zakladateľov centra a občianskeho združenia Martin Majtán. Námety z tohto stretnutia chcú tlmočiť aj mestskému zastupiteľstvu a už teraz Jozef Šantavý s Martinom a ďalšími nadšencami pripravujú scenár na tohtoročnú Noc kostolov, ale aj ďalšie podujatia.

Stále však platí, že obyvatelia môžu využívať aj samotný klub. Nevyberajú v ňom žiadne vstupné – prísť môže hocikto v piatok a sobotu od 17. do 22. hodiny. Návštevníci sa môžu pohostiť desiatkami druhov čajov, ká-

vou a prispieť dobrovoľným príspevkom, ktorý sa opäť vráti napríklad do nákupu čajov. Kto by však mal chuť na niečo ostrejšie, v centre nepochodí. Už teraz sú v klube stovky kníh, ktoré sa im podarilo získať od hlohovskej knižnice. Hoci ide o vyradené knihy, nájdete medzi nimi zaujímavé tituly. Ďalšie knihy by mali do klubu pribudnúť v najbližších týždňoch. Ak teda máte chuť stretnúť sa s priateľmi a zahrať sa spoločenské hry, prípadne zorganizovať dajaký workshop, tvorivé dielne či dačo podobné, čo môže byť príjemné i užitočné pre iných, spokojne zájdite do Teahausu. O ďalších aktivitách Kreatívnych ľudí budeme informovať aj prostredníctvom časopisu.

(jh)

RYBÁRI POZÝVAJÚ NA PRETEKY

Členovia Mestskej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Hlohovci pozývajú nadšencov rybárčenia na preteky, z ktorých niektoré sa uskutočnia aj v našom katastri. Tradične sa na leopoldovskej Štrkovke uskutoční súťaž družstiev základných škôl, známa pod názvom Leopoldovský kapor, a 11. ročník rybárskych pretekov určených pre seniorov, ženy a handicapovaných.

Leopoldovský kapor

Štrkovka 1. mája 2017

7,00 – 7,45	prezentácia
7,45 – 8,00	odchod na stanovište, kŕmenie
8,00 – 11,00	preteky
11,00 – 11,30	meranie úlovkov
11,30 – 12,00	vyhodnotenie, odovzdávanie cien

Súťaž seniorov, žien a handicapovaných

Štrkovka 6. mája 2017

7,00 – 8,00	predaj vstupeniek a žrebovanie miest
8,00 – 13,30	preteky
13,30 – 14,00	váženie úlovkov
14,00 – 14,30	vyhodnotenie, odovzdávanie cien

(ra)

Zelené reminiscencie

alebo ako som verne slúžil v socialistickej armáde

Podnet na napísanie článku môže byť rôzny. K tomuto ma vyprovokovala úvaha Včera, dnes a zajtra (11) z pera V. M. v druhom minuloročnom čísle leopoldovského dvojmesačníka, kde autor v dobrom spomína na svoje chvíle prežité v zelenej uniforme. Moja skúsenosť bola skôr opačná, ale humor v mojich spomienkach určite nebude chýbať.

Armádný život som zoznačiatku spoznával len sledovaním filmov alebo seriálov v socialistickej televízii a neskôr, v 70. rokoch minulého storočia, už aj na Vojenskej katedre SVŠT v Bratislave-Ovsišti, kam som veľakrát išiel aj peši po moste Červenej armády cez Dunaj, kde nedávno bola stará železná konštrukcia odstránená a nahradená novou. Okrem vojenského drilu sme sa museli naučiť mať „vyholené lebky“, čo v tom čase nebolo v móde. Minimálne jedenkrát mesačne alebo aj častejšie som musel navštíviť holičstvo a dať si skrátiť vlasy, ktoré už aj tak mali len minimálnu dĺžku. V Bratislave sa holiči tomu nečudovali, boli na to zvyknutí, ale v Leopoldove by sa ma holič isto opýtal, čo si chcem dať ostrihať, keď ani niet čo strihať. Záverečné mesačné sústredenie aj so skúškami sme vykonali v Pardubiciach. Okrem maskáčovej uniformy nám umožnili obliecť si aj vychádzkovú na prehliadku mesta, čo skupina piatich študentov využila na občerstvenie sa zadarmo. Najedli sa, vypili si a potom sa rozhodli, že zatnú sekeru do stola ako Juro Jánošík a odídu bez zaplatenia. Veď ich tam v cudzom meste nikto nepozná. Postupne sa vytrácali z reštaurácie, až nakoniec odišla posledná dvojica. Spravili však hrubú chybu, keď išli peši hlavnou ulicou. V bočných uliciach by sa boli ľahko stratili. Čašník ich autom rýchlo dobehol. Jeden z dvojice sa ešte snažil situáciu zachrániť a bol ochotný všetko zaplatiť. S tým však nesúhlasil v reštaurácii prítomný pomocník VB. Samuel urobil ďalšiu chybu, keď všetku vinu zobral na seba, lebo pri rozpočítaní dlhu na päť osôb by už nešlo o trestný čin. Večer som zaspával v stanovom tábore, keď prišlo hlásenie z VB. Náš český veliteľ vzniknutý problém stručne komentoval: „To si môžete dovoliť lenom v Bratislave, a ne v Čechách!“ Okrem hanby, ktorú slovenská päťica utrpela, mala celá kauza dohru nielen na súde, ale aj v škole. Hrozilo im vyhodenie, čo po troch rokoch by bolo veľmi nepríjemné. Nakoniec sa to nestalo, ale jeden z nich aj tak bol podmienene odsúdený.

Po dvojročnom vojenskom výcviku a absolvovaní VŠ ma čakal jeden rok prežiť vo vojenskom útvere. V tzv. prijímači som skončil opäť v Pardubiciach. Už pri prvom lúčení sa s týmto mestom sme si spoločne zakričali: „Nikdy více, Pardubice!“ Nie preto, že by sa nám mesto nepáčilo, ale skôr kvôli tomu, že sa to rýmovalo. Nespali sme v stanoch, ale v zemľanákach. Keď som pred zaspávaním pri umelom osvetlení uvidel prvého potkana, o myšiach ani nehovoriac, tak som mal chuť ísť spať radšej pod holé nebo, ale už bol september, noci boli veľmi studené a vnútri sme kúrili kachľami. Po skončení mesačnej vojenskej prípravy som bol z Pardubíc odvelený na juh Moravy, do mesta známeho dobrým vínom, do Znojma. Hneď moja prvá služba ako pomocníka dozorného útvaru sa začala nepríjemným zážitkom. Po prečítaní si mojich povinností i povinností dozorného útvaru, čo bol vojak z povolania, som zistil, že v sobotu o 23. hodine treba vojakom vypnúť televízor v spoločenskej miestnosti, hoci som dobre vedel, že po mojom odchode si ho aj tak zapnú. Keď obrazovka hracej skrinky zostala tmavá, nastalo v miestnosti hrobové ticho. Na chodbe sa za mnou vyrútil dozorný roty, čo som si to vôbec k nim, „mazákom“, dovolil. Postupne som

zistil, kto vládne v útware. Medzi vojakmi boli aj viacerí bývalí väzni z rôznych nápravných-chovných ústavov, ako sa vtedy volali takéto zariadenia v Československu. Jeden z nich bol aj z našej väznice, a tak som sa radšej pred ním nepriznal, že som z Leopoldova, aby som v ňom nevyvolal nejakú nepríjemnú spätnú reakciu.

Hoci viem, že nepíšem pre erotický časopis, nedá mi nespomenúť niektoré príbehy. Skoro ráno po teplej noci na konci mája sa náš veliteľ útvaru ponáhlal cez park pri kasárňach do práce. Zostal v nemom úžase, keď v tráve uvidel mileneckú dvojicu a v mužovi spoznal svojho vojaka. To by nebolo všetko, ale tento mladý vojak mal na saku počas radovánok s mladou slečnou šnúry dozorného roty! Jednoducho – utiekol zo služby. Predvolal si jeho manželku z Bratislavy na priateľský rozhovor. Neviem, o čom sa spolu zhovárali, ale prezradil nám len toľko, že nerozumie, ako si mohla inteligentná žena zobrať za muža takého vagabunda, ináč bývalého leopoldovského väzňa.

Popoludní o 15. hodine sa v našom útware konalo každý deň rozdelenie zmeny. Dozorný útvaru dostal na lístku napísané, kedy a kde má vykonať kontrolu. Nosil ho pod čiapkou, aby ho nestratil. V sobotu večer sa obvyčajne vysielal v československej televízii revuálny program, aby sa pracujúci ľud zabavil, odreagoval od každodenných starostí a nabral energiu do ďalšieho budovania socializmu a neskôr podľa marx-leninskej teórie aj komunizmu. Môj nadriadený si priniesol zo skladu do miestnosti dozorného prenosný televízor a začal sledovať vysielanie z Prahy. Páčili sa mu sporo oblečené tanečnice, ktoré vysoko zdvíhali svoje dlhé nohy a rýchlo sa zvrátili v rytme svižnej hudby. Mňa poslal na kontrolu vodného cvičiska, hoci to bolo jeho povinnosťou. Nemal som odvahu mu oponovať. Vonku vládla taká tma, že som ledva trafil kľúčikom do kľúčovej dierky vstupnej brány, lebo batéria v mojej baterke bola už vybitá. V miestnosti dozorného sa svietilo. Zvonka cez okno som videl, že vnútri okrem dvoch vojakov je aj mladé dievča. Odhadol som ju na „sedemnástku“, ktorá sa veselila so slobodníkom na kanape. Vstúpil som dovnútra a tváril som sa, že o ničom neviem, čo sa deje za závesom vytvoreným z vojenskej deky. Dvojica zaraz stíchla. Druhý vojak sa len usmieval. Spýtal som sa ho, ako prebieha služba vlasti a tiež som sa pri otázke usmieval. Vykonal som potrebný zápis do knihy služieb a tváril som sa, že o zaľúbencoch skrytých za oponou neviem, lebo ináč aj o nich by som musel do nej písať, ako a čo spolu robili, čo by mohlo byť pre niekoho celkom zaujímavé čítanie, ale súčasne aj šok pre veliteľ útvaru, ktorý ho chcel mať tip-top. Ďalej som nepátral. Považoval som svoju povinnosť za splnenú: „Súdruh major, hlásim, že som vykonal kontrolu vodného cvičiska. Vojaci sú na svojich miestach a pečate na vojenských objektoch neporušené!“ O mladom dievčati v hlásení nebola ani zmienka. Všetko vyzeralo ako vystrihnuté z nejakej vojenskej komédie, ale v skutočnosti to bola tvrdá realita. Dozorný ma poslal lahnúť si do postele vo vedľajšej miestnosti, však už bolo po desiatej hodine večer. Obaja sme boli nadmieru spokojní s výsledkom kontroly, ako dobre dopadla. On ďalej nerušené sledoval svoje takmer nahé tanečnice na televíznej obrazovke a tak verne slúžil obrane socialistickej vlasti.

Ďalším miestom podobnej zábavy či hniezdočkom lásky vojakov v našom vojenskom útware bol prasačník – miesto, kde sa chovali ošpané zo zvyškov stravy, ale aj miesto, kde službukonajúci vojak svojim kamarátom za úplatu prenajímал na noc „izbičku lásky“ aj s tvrdou postelou. Dievčatá prichádzali do kasárne cez diery v plote. Mal ich nafotené aj bez odevu. Tmavovlásky, brunetky, ale aj blondínky. Tretím objektom bola návštevná miestnosť pri vchode do kasární. Môj dozorný tam našiel mladú ženu z ich rodiny, a tak ju začal kritizovať, že behá za vojakmi. Mladej „tínedžerke“ sa to, samozrejme, nepáčilo, a preto mu odporučila, aby sa do nej nestaral, keď sa jej páčia chlapci v zelenej uniforme.

Dokončenie nabudúce.

(kg)

Na ľahu je športová redaktorka z RTVS

Olga Hamadejová (* 1987) vyštudovala žurnalistiku a stala sa z nej športová novinárka. Ako sa sama priznáva, šport je jej život. Je rodáčkou z Michaloviec. V RTVS pracuje od r. 2008. Naši čitatelia ju môžu vidieť na televíznej obrazovke v spravodajskej športovej relácii *Góly, body, sekundy*. Od desiatich rokov hrala aktívne basketbal. Neskôr chcela robiť aj trénerku, ale od toho ju odradili gymnastické skúšky na FTVŠ. Moderovala basketbal, volejbal, hádzanú i futbal. Rada číta okrem športovej literatúry aj detektívky. Nie je jej cudzia ani kráľovská hra, o čom nás presvedčí v krátkom interview (rozhovor bol pripravovaný ešte minulý rok pred letnou olympiádou, kde komentovala plážový volejbal):

Kto vás naučil hrať šach a koľko ste mali vtedy rokov?

Prvý kontakt so šachovnicou som mala už v predškolskom veku, no o šachu ako takom ešte vtedy nemohla byť reč. Do tajov tejto hry sa ma neskôr snažili zasvätiť otec a dedko. Práve oni dvaja boli najčastejšie mojimi súpermi a museli mať so mnou naozaj veľa trpezlivosti.

Čím vás priťahuje alebo zaujala kráľovská hra? Kto boli vašimi najčastejšími súpermi?

Najčastejším súperom počas môjho štúdia na základnej škole bol počítač. V tom období to bolo pre nás niečo nové a výnimočné; spolu so sestrou sme mali určený čas, ktorý sme mohli pri počítačových hrách stráviť a práve takto som sa v šachu zdokonaľovala. Čo ma však zaujalo ešte viac, bola šachovnica a figúrky, ktoré vyrobil vlastnoručne môj otecko. Boli také krásne a vyzerali tak honosne, že som mala chuť hrať stále, aj keď iba inštinktívne. Na šachu je pre mňa fascinujúca nutnosť dokonale ovládať taktiku, mať stratégiu, schopnosť rozmyšľať „tri kroky“ dopredu, byť vždy pred súperom. Takže všetko to, čo potrebujete pri každom inom športe. Navyše, najlepších svetových šachistov ja osobne považujem za géniov.

Poznáte niektorých športovcov, ktorí vo svojom voľnom čase si radi sadnú za šachovnicu?

Nikto zo športovcov ma na šachový súboj nevyzval, no som presvedčená, že pre mnohých je práve táto hra veľký relax.

Riešili ste niekedy šachové problémy z novín a časopisov?

Pravdupovediac, často som sa s tým v novinách ani časopisoch nestretla.

Aký majú podľa vás ako športovej novinárky význam šachové rubriky v lokálnej i regionálnej tlači pre popularizáciu tejto náročnej logickej hry medzi obyvateľstvom?

V čase, keď som pracovala v mestskej televízii, som chodila robiť reportáže na šachové turnaje pravidelne, takže práve na regionálnej a lokálnej úrovni bol priestor na propagáciu tohto športu. Bolo zaujímavé vidieť napríklad aj tých najmenších, s akou vervou a s akým záujmom hrajú šach. Práve komunikácia cez tieto médiá môže inšpirovať rodičov, ale aj deti a zvýšiť ich záujem o šach.

Zaradili by ste šach do škôl ako povinný alebo nepovinný predmet?

V tomto prípade by som povedala, že skôr vytvoriť na školách priestor pre tých, ktorí majú k šachu vzťah a chceli by sa zdokonaľiť. Ale hodina matematiky, prípadne logiky so šachovnicou na lavici by bola pre mňa ako žiaka určite zaujímavá.

Myslíte si, že aj v RTVS by mohla byť zaradená do programu pravidelná relácia venovaná šachu?

Ak by to mala byť otázka športovej redakcii, tak si to momentálne neviem predstaviť.

Trúfili by ste si niekedy komentovať aj šachový turnaj?

Budem úprimná a poviem, že pri mojich skúsenostiach a poznatkoch o šachu by som to prenechala radšej kolegovi.

Chystáte sa vyzvať niektorého zo svojich športových spolupracovníkov na šachový súboj?

Možno bude mať niekto z kolegov na ceste do Ríia cestovný šach, tak si ho niekde na letisku zahráme. Pošleme potom fotodokumentáciu.

Naučíte aj svoje deti hrať šach?

Minimálne sa o to pokúsím. Vedieť hrať šach musí každého iba obohatiť.

Olge Hamadejovej želáme pri príležitosti jej okrúhleho výročia narodenín pevné zdravie, veľa pracovných úspechov a nech jej zostane aj naďalej milý ženský úsmev na tvári, ktorým vchádza do našich príbytkov cez televízne obrazovky.

Za rozhovor ďakuje Gorazd Kollárik

Šachová partia pre zábavu i poučenie

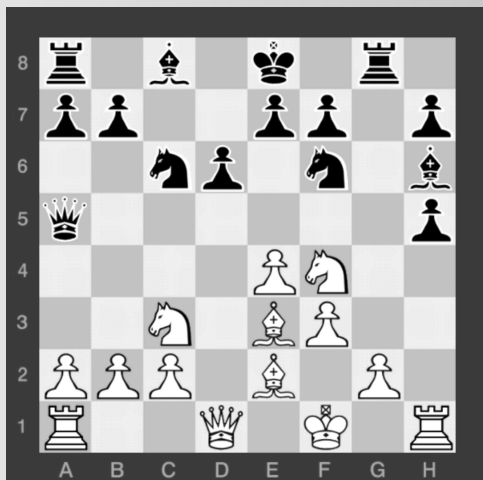
Biely: **Gorazd Kollárik**

Čierny: **Marián Žemla**

Leopoldov 1983 (tréningová analytická partia)

Pirc - Ufimcevova obr. (B07)

1.e4 d6 2.d4 Jf6 3.Jc3 g6 4.Se2 Sg7 5.h4 (Biely použil proti čiernemu tzv. bajonetový útok v Pirc - Ufimcevej obr.) **5. - c5** (Iné možnosti čierneho sú: 5. - h5!? a 5. - Jc6) **6.d:c5** (Biely tiež môže uzatvoriť centrum a snažiť sa útočiť na kráľovskom krídle: 6.d5 0-0 7.h5 b5! 8.S:b5 J:e4 9.J:e4 Da5+ 10.Jc3 S:c3+ 11.b:c3 D:b5 12.Sh6 Ve8 13.h:g6 f:g6 14.Vh4 Jd7 15.J:f3 Vb8 16.Dd2 Sa6 17.c4 Db4 Messing vs. Gipslis, Riga 1968.) **6. - Da5 7.Kf1** (Po slabom 7.c:d6? J:e4 8.d:e7 J:c3 9.b:c3 Jc6 si nemá čierny na čo sťažovať.) **7. - D:c5 8.Se3 Da5 9.h5** (9.Dd2 h5 10.f3 Jc6 11.Jh3 Sd7 12.Jf4 Vc8 13.Vd1 0-0 Hug vs. Enklaar, Las Palmas 1975.) **9. - g:h5** (Iné v teórii známe pokračovanie: 9. - J:h5 10.S:h5 S:c3 11.b:c3 g:h5 12.V:h5 D:c3 13.Sd4 D:c4+ 14.Dd3 D:d3+ 15.c:d3 f6 16.Se3 Jd7 17.Vc1 b6 18.Je2 Jc5 19.Vc3 Sa6 20.Jf4 Kf7, kde má čierny o pešiaka viac.) **10.f3** (10.S:h5? Jc6 11.Se2 Se6 12.Jh3 0-0-0 13.Jf4 d5! Mikenas vs. Gaprindašviliová, Minsk 1964.) **10. - Jc6 11.Jh3** (11. - S:h3?! 12.V:h3 0-0-0 13.Vg3 Vhg8 14.Vg5 Dc7 15.Jd5 Dd7 16.Sb5 Messing vs. Rukavina, Sarajevo 1971 +-) **11. - Vg8 12.Jf4 Sh6** (V monografii o Pircovej obr. hodnotia V. Hort a J. Příbyl pozíciu ako nejasnú. Pozri diagram!) **13.Jcd5 Sg5 14.c3 J:d5 15.e:d5**

Je5 16.V:h5 h6 17.Db3 Dc7 (Po 17. - Jg6 18.g3 J:f4 19.g:f4 Sf6 20.Kf2 Kf8 21.V:h6 b6 22.a4 Sb7 23.Vh5 Vh8 24.V:h8+ S:h8 25.Sb5 a6 26.Sc4 b5 27.Vh1 Sg7 28.a:b5 a:b5 29.S:b5 Da2 30.Sc4 D:b3 31.S:b3 Va5 32.Vb1 S:d5 33.S:d5 V:d5 34.b4 Vb5 35.c4 Vb7 36.b5 Ke8 37.f5 Kd7 38.Ke2 Se5 39.Kd3 Sf6 40.Sd4 S:d4 41.K:d4 Vb8 42.Va1 Vb7 43.Va5 f6 44.Kd5 Kc8 45.Va6 vyhrá biely.) **18.c4 Sf5 19.Kf2 a6 20.Db4 Vc8 21.b3 Jg6 22.Sb6Dd7 23.J:g6 S:g6 24.Vhh1 h5 25.Sd4 h4 26.Kg1 e5 27.d:e6 f:e6 28.Sb2 Sc2 29.Kf2 Vc6 30.Vag1 Dh7 31.Sd4 Sf4 32.Kf1 Sf5 33.g4 Sd3 34.Dc3 S:e2+ 35.K:e2 h3 36.Vd1 h2 37.Se3 Sg3 38.Sf2 Se5 39.Sd4 Sg3 40.Sf2 Dh3 41.S:g3 D:g3 42.De3 Ke7 43.Df2 De5+ 44.De3 Dg3 45.Df2 De5+** [Po ďalšom opakovaní tahov je remíza trojnásobným vznikom tej istej pozície. Ďalšie pokračovanie v partii, ktorú môžeme považovať ako príspevok do teórie známej obrany (použíwanej napr. R. Fischerom, J. Timmanom, L. Ftáčnikom, N. Gaprindašviliou), mohlo nasledovať: 46.Kf1 Vh8 47.Kg2Vc5 48.Vd2 b5 49.c:b5 a:b5 50.Ve2 Kf4 51.Dg3 Dd4 52.V:h2Dd3 53.Df2 V:h2+ 54.K:h2 e5 55.Vd2 Dh7+ 56.Kg2 Dh6 57.Vd1 Dg5 58.a4 b:a4 59.b:a4 Vc4 60.va1 e4 61.Ve1 d5 62.a5 Kd7 63.Kf1 e:f3 64.Da7+ Vc7 65.De3 D:e3 66.V:e3 Vc4 67.g5 Va4 68.V:f3 V:a5 69.g6 Ke7 =] ½ : ½.

(GK)

Šachové okienko

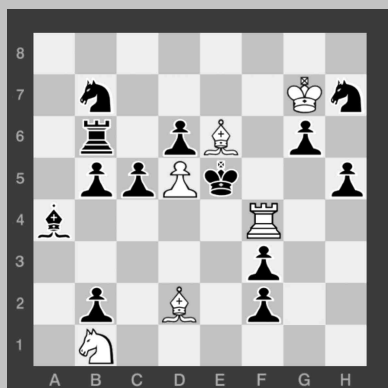
V šachových rubrikách si niekedy redaktori spomenú na šachistov pri ich významných životných jubileách. S najväčšou pravdepodobnosťou je druhým najvýznamnejším šachovým skladateľom v kráľovskom meste Trnava po Arnoldovi Pongráczovi (* 1810 - 1890) **Ján Kozinka** (* 8. 2. 1937) z Modranky. Šach sa naučil hrať od otca. Okrem aktívnej šachovej činnosti bol dlhoročným funkcionárom v Telovýchovnej jednote Modranka, okresnom i krajskom šachovom zväze. Ako tréner naučil hrať šach niekoľko desiatok záujemcov o kráľovskú hru. Taktiež vykonával funkciu rozhodcu v nižších súťažiach. Šach hral aj korešpondenčne. Svoju prvú skladbu uverejnil ešte ako 17-ročný r. 1954. Zložil okolo sto šachových skladieb. Väčšinou sú to trojtažky, mnohoťažky a pomocné maty, kde začína čierny a pomáha bielemu dať mat. Viacero jeho skladieb bolo niekoľkokrát reprodukovanych v šachových rubrikách novín i časopisov, a preto sme vybrali na ukážku jednu menej publikovanú mnohoťažku uverejnenú v známom slovenskom denníku ešte r. 2006. Začína v nej biely a dá čiernemu mat najneskôr šiestym tahom. Riešiteľa zaujmú tahy vežou, krátke hrozby a nakoniec modelový mat.

Janko je síce dôchodca, ale ešte skladá šachové skladby. Občas ho môžeme ešte stretnúť za šachovnicou svojho klubu v Trnave-Modranke. Bol vášnivým hubárom, ale teraz si skôr zájde namočiť svoje ubolené telo do termálnej vody v Podhájskej. Zorganizoval niekoľko riešiteľských súťaží a viedol šachové rubriky napr. aj v Trnavskom hlase (1975-78). Pri príležitosti výročného životného jubilea želáme Jánovi Kozinkovi do ďalších rokov života pevné zdravie primerané jeho veku, veľa

Skladba č. 31

Ján Kozinka

Pravda 19. 10. 2006

Mat 6. tahom (6 - 13)

príjemných chvíľ strávených nad šachovnicou, nech zloží veľa zaujímavých skladiieb pre šachových riešiteľov a zostane ešte dlho medzi nami.

Riešenie pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 1. apríla 2017. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 30 bol vyžrebovaný Ján Marko z Bratislavy. Blahoželáme!

Riešenie skladby č. 30 (Lačný): Zvodnosti 1.Jd4? hr. 2.V:e4 mat, 1. - g:h4 2.Je2 mat, 1. - V:e6!; 1.Je5? Da4 2.J:g6 mat, 1. - g:h4!; 1.J:g5? 1. - V:e6 2.Jg:e6 mat, 1. - Da4!; riešenie: **1.Sd1!** hr. 2.V:e4 mat, 1. - g:h4, Da4, V:e6 2.De5, f:e7, Jc:e6 mat.

(GK)

VČERA, DNES A ZAJTRA (12)

Je pozoruhodné, koľko banálnych vecí dennej potreby, sprevádzajúcich nás celým životom, obsadí významné miesto v našej pamäti.

Iste ste už postrehli aspoň raz v ponuke našej verejnoprávnej televízie retroprogram Fetiše socializmu, popisujúci skôr s úsmevom a štipkou pohrdania tuzemské výroby z nedávnej minulosti a všeobecný hlad po spotrebnom tovare. Názov tejto relácie sa mi nezdá výstižný, pretože jeden z významov slova fetiš označuje prehnane zbožňovanú, uctievanú osobu alebo vec. Synonymom tohto slova je aj modla. Veci dennej potreby modlou určite neboli, skôr dobre zabalené u nás nedostatkové tovary zo západu pre mnohých modlou boli aj bez toho, aby sme sa poriadne pozreli, čo je pod pestrým obalom. Ostatne, tento trend ešte stále trvá, aj keď sme sa už mnohokrát presvedčili, že tak ako v minulosti krásny obal nemusí ukrývať kvalitný obsah. Skúsme v našej rubrike porovnať niektoré z našich pomocníkov, ktorí nám napriek škaredému obalu pomáhali v každodennom živote v časoch keď, bolo zdanlivo všetko spoločné a mnoho vecí bolo ťažko dostupných.

Vysávač

Ten náš bol robustný, jeho plechový hrniec a pomerne hlučný chod nevyvolával vo mne mnoho sympatií a v spojení so sobotňajším upratovaním to bol priam odpor. Ani ako malý chlapec, ani ako dospelý som luxovanie nemal rád. Mimochodom, viete ako vzniklo doposiaľ spisovné slovo lúxovať? Je odvodené z názvu prvého vysávača LUX 1 švédskej firmy Elektrolux, ktorá sa významne zaslúžila o masový rozvoj a všeobecné uplatnenie vysávačov v domácnosti. U nás túto úlohu prevzala firma Elektro-Praga Hlinsko a obchodná značka ETA prenikla do nášho života prostredníctvom mnohých výrobkov. Plechový hrncový vysávač bol prvý, s kto-

rým som sa stretol a ktorý som ešte ako chlapec rozoberal, zavše menil uhlíky či ložiská na rotore, pretože u nás veci „slúžili“, a väčšinou, najmä ku kobercom, sme sa chovali a doteraz sa chováme až neúctivo. Jeho staručký motor s úctyhodným vekom okolo dvadsaťpäť rokov som nakoniec použil na svojpomocne vyrobenú strunovú kosačku. Takéto záhradné náčinie bolo v oných časoch rovnako nedostupné a preto, ak boli v domácnostiach zruční ezermeštri, dokázali svojpomocne vyrábať prístroje a náradie všetkého druhu ako Robinson na pustom ostrove s minimálnymi materiálovými možnosťami.

Keď som sa ženil, dostali sme praktický dar - vysávač ETA 402 s príkonom 600 W! Spolu s ním sme potom oslávili aj striebornú svadbu. Je pravda, že vtedy sme nemali veľmi na výber, ale azda to bolo aj dobre, pretože aj keď budeme akokoľvek frflať na nekvalitnú, zastaranú a netrendovú výrobu, pri porovnaní s dnešnou neprebernou ponukou boli niektoré výrobky mimoriadne spoľahlivé, trvácne, ľahko a ekonomicky výhodne opraviteľné. Napriek tomu nič nie je večné a po opotrebovaní nášho svadobného daru, ktorý neskôr dožíval v dielni, bolo treba náhradu. V priebehu porevolučných dvadsiatich piatich rokov sme ich viac-menej neúspešne vystriedali asi desať medzi nimi aj kombinovaný tepovač už spomínanej renomovanej firmy Elektrolux. Jeho cena bola aj na náš raný slovenský kapitalizmus vysoká (okolo 12 000 Sk). Dopadol katastrofálne,

dokonca som ho po pár použití reklamoval, že slabo „ťahá“. V predajni som však zistil, že všetky tieto 2 000-watové superstroje, vybavené niekoľkonásobnými filtermi, z ktorých podľa reklamy vychádza pomaly sterilný vzduch, pracujú rovnako nedostatočne. Až sa zdá, že v návode zabudli uviesť upozornenie - používať iba v bezprašnom prostredí.

Až po vystriedaní niekoľkých značiek sme konečne našli výrobok, ktorý by sa úžitkom podobal tomu spred štyridsiatich rokov, a ktorý ako-tak dokáže zvládnuť naše neúctivo používané koberce. Ak by som použil športovú terminológiu, stav v oblasti vysávačov je v našej domácnosti 1:0 pre minulosť...

Vojtech Moravčík

Inzercia

Klietky na chov prepelíc, králikov, činčíl, pasce na líšky a kuny, liahne na vajíčka, odchovne pre kuriatka, krmidlá a napájačky.

Robíme rozvoz po celom Slovensku, viac na www.123nakup.eu , tel.0907 181 800.

Spoločenská kronika

Január – február

2017

Narodili sa

Sára Ondrus

Dominik Hlavatý

Ladislav Šandor

Nino Žovín

Gregor Gajdoš

Lukáš Kosík

Ján Kosík

Jubilanti

Jozefína Horniaková

Miroslav Gajdoš

Jana Kavčíková

Alžbeta Štadlerová

Milan Kraus

Jarmila Levčíková

Vladimír Antalič

Mária Chmelanová

Emília Osuská

Danka Masaryková

Pavol Beťák

Danka Tkáčová

Helena Guľová

Elena Hubinová

Slavomír Ivančík

Marta Klčová

František Kučák

Jozefa Masaryková

Viera Miklovičová

Anna Streerová

Helena Syneková

Lýdia Vjaterová

Angela Gergičová

Olga Murínová

Igor Skákala

Darina Púšová

Emília Rusnáková

Róbert Kamenár

Gabriela Ravingerová

Lubomír Szabó

Mária Sobolčiaková

Veronika Škrabáková

Olga Zacharová

Vilma Kucková

Margita Švančarová

Opustili nás

Marta Slivková

Rudolf Holík

Marta Šandorová

Peter Luha

Alžbeta Ondrigová

Miroslav Čech

Vladimír Sandecký

Dagmar Sandecká

Lubomír Nosál

Vladimír Gama

Timotej Paulík

Pripravila

Mgr. Viera Lietavová.

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 31. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Moravčíková, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Asistentka: Marieta Patajová. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Cena výtlačku: 0,33 EUR. (10 Sk) Náklad: 499 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: február 2017

Rozšíriť, či nerozšíriť...

Lovci bez zbrani

Otvorenie zrekonštruovanej budovy MTK

Foto: Richard Schnürmacher, Juraj Hladký